

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 20-05-2026

Mødedato Onsdag d. 20. maj 2026 kl. 12:00

Mødested Mødelokale 1.Ø.30

Mødedeltagere Frands Fischer, Frank Møller Worch, Charlotte Vindeløv, Peter Kjær, Anne Heeager, Christina Bottke, Peter Kruse, Martin Frausing Poulsen, Christian Wibe-Marker

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Politikkontrol af den finansielle strategi.....	4
Politikkontrol af den økonomiske politik - indledende drøftelse.....	8
Kapacitetsbehov på ældreområdet.....	10
Rammer for det tekniske budget 2027-2030.....	15
Stillingtagen til retning for salg af Bakkeskolegrunden i Hørning.....	17
Afdækning af lokal opbakning til afvikling af Royal Run i Skanderborg Kommune.....	21
Budget 2027-2030 - forslag til forandringer.....	27
Udviklingspolitik 2026-2029.....	30
Status for udvikling på Himmelbjerget.....	32
Opgave- og ansvarsfordeling samt organisering på sundheds- og omsorgsområdet.....	35
Mål for søgning til ungdomsuddannelserne i 2027.....	40
Kommuneplantillæg 25-09 - ophævelse af ramme og af Lokalplan 3.Å1-03, Stjær grusgrav - igangs	42
Lokalplan 1215 Tingskovtoften - endelig vedtagelse.....	44
Forslag til ny spildevandsplan for Skanderborg Kommune - udsendelse i høring.....	47
Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020, Gjesing.....	51
Udtalelse til Ankestyrelsen om mulig tilsynssag som følge af Skanderborg Kommunes manglende l	53
Godkendelse af Politik for fortsat drift samt Plan for fortsat drift.....	56
Godkendelse af Sundhedsberedskabsplan 2026-2029.....	58
Opfølgning på Økonomi- og Erhvervsudvalgets introduktions- og dialogmøde den 22. april 2026 m	61
Orientering om faglig voldgiftskendelse vedrørende honorering af over-/merarbejde for deltidsansa	62
Orientering om den lovpligtige indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025	64
Udpegning af nyt medlem til Integrationsrådet.....	67
Lukket: Salg af to parcelhusgrunde i Hylke.....	68
Lukket: Jordkøb til cykelspor ved Alken.....	69
Lukket: Køb af ejendom.....	70
Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan Virring.....	71
Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan Virring.....	72
Lukket: Beslutning om ekspropriation til cykelstiprojekt Låsby.....	73
Meddelelser.....	74
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	75

Punkt 70: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-G00-1-26

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 71: Politikontrol af den finansielle strategi

00.32.16-Ø00-1-26

Resumé

I denne sag foretages politikontrol af kommunens finansielle strategi, som er en standard til den økonomiske politik.

Sagsfremstilling

Den nuværende finansielle strategi, som er en standard under den økonomiske politik, blev senest vedtaget af Byrådet i august 2022, og er vedlagt som bilag.

Minimum det 1. år i hver ny byrådsperiode skal den finansielle strategi behandles af Byrådet, så det sikres, at strategien afspejler Byrådets risikoprofil m.v.

Den nuværende finansielle strategi

Strategien er opdateret med henvisninger til gældende lovgivning. Det er desuden præciseret, hvem der har bemyndigelse til at træffe beslutninger indenfor eller med relation til strategien, jf. strategiens afsnit 3. Herudover er der foretaget enkelte redaktionelle tilrettelser.

Administrationen lægger op til en videreførelse af den nuværende finansielle strategi, idet dog henvises til selvstændigt afsnit for drøftelse af eventuelle ændringer og tilføjelser.

En videreførelse af den nuværende strategi betyder uændret:

- Risikoprofil i forhold til at minimere modpartsrisikoen ved samarbejde med større banker – altså at minimere risikoen for at tabe kontantindestående ved at anvende pengeinstitutter, der er af en størrelse, hvor det betegnes som samfundskritisk, hvis disse går konkurs.
- Leje- og leasingbestemmelser.

Rammer på gældssiden/gældspleje, som ved optagelse af lån er:

Valuta	Min. andel	Maks. andel	p.t.
Danske Kroner	60 %	100 %	100 %
Euro	0 %	40 %	0 %

Rente	Min. andel	Maks. andel	p.t.
Fast	60 %	100 %	65 %
Variabel	0 %	70 %	35 %

Størrelsen/maks. grænsen på den variable andel af lånene, skal primært ses i sammenhæng med lånoptagelse til arealkøb, hvor lånet skal indfries i takt med, at der sker hel eller delvis salg af arealet, og hvor en indfrielse typisk vil ligge omkring kurs 100.

Etik og Bæredygtighed

Det er et krav, at der ikke investeres i selskaber, der overtræder folkeretten eller internationale normer, herunder FN-konventioner om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, anti-korruption og miljøbeskyttelse. Herudover at

kommunens kapitalforvaltere har tiltrådt eller efterlever FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI). De seks hovedprincipper er følgende:

1. Indarbejdelse af ESG-forhold (se ESG efterfølgende) i investeringsanalysen og beslutningsprocessen
2. Være aktive investorer og praktisere ESG-forhold i investeringspolitik
3. Arbejde på at afdække ESG-forhold i de virksomheder, der investeres i
4. Arbejde for accept og implementering af principperne inden for den finansielle sektor
5. Samarbejde hvor det er muligt, for at forbedre effektiviteten i forbindelse med implementeringen af principperne
6. Rapportere om aktiviteterne og fremskridt i processen med at implementere principperne

ESG-kriterier beskrives således:

Derudover er det fravalgt at investere i selskaber, som har omsætning inden for følgende områder:

- Tobak
- Alkohol
- Porno
- Spil
- Fossile brændsler - olie, kul og gas
- Våben, der ifølge FN og FN's konventioner betegnes som kontroversielle. Kontroversielle våben omfatter, men er ikke begrænset til: Antipersonel miner, klyngebomber, atomvåben, biologiske og kemiske våben.

Kommunen ønsker ikke at investere i ovennævnte selskaber, men at det af operationelle årsager accepteres, at op til max 5 % af et selskabs omsætning kan stamme fra disse områder. Grænsen gælder dog ikke våben, der ifølge FN og FN's konventioner betegnes som kontroversielle. Her er grænsen 0.

Kommunen ønsker en investeringsprofil, der understøtter omstilling til øget bæredygtighed, herunder bæredygtige energikilder, og da udviklingen inden for "grønne" investeringer og bæredygtig omstilling går stærkt, er der i strategien indarbejdet en tekst om ikke at fravælge selskaber nævnt i strategiens afsnit 5 (ekskl. våben), hvis disse udsteder målrettede virksomhedsobligationer mod øget bæredygtighed. Det kunne f.eks. være selskaber, der udsteder virksomhedsobligationer til finansiering af vindmølle- og solcelleparker m.v. Disse investeringer skal foregå indenfor strategiens investeringsrammer, og kan foretages i det omfang sådanne investeringsforeninger etableres.

Formuepleje

Investeringsrammerne er p.t. følgende, og afspejler en lav risikoprofil, hvor spredning er medvirkende i forhold til risikominimering:

Investeringstype	Nuværende rammer		Akkumuleret afkast*	
	Investeringsramme minimum	Investeringsramme maksimum	01.01.2022-31.12.2025	01.01.2023-31.12.2025

Danske stats- og realkreditobligationer	70 %	100 %	4,41 %	10,30 %
Virksomhedsobligationer	0 %	15 %	-1,05 %	16,50 %
heraf:				
• Investment Grade	0 %	15 %		
• High Yield	0 %	5 %		
Aktier via investeringsforeninger	0 %	15 %	36,48 %	36,48 %
Akkumuleret/samlet afkast			5,01 %	11,49 %

*Der er først startet med investering i aktier i 2023, efter Byrådets seneste revision af strategien i august 2022. Der er tale om realiseret og urealiseret afkast.

Danske stats- og realkreditobligationer: Der foreslås ingen ændringer i investeringsrammerne for denne aktivtype, hvilket er medvirkende årsag til, at risikoprofilen på den finansielle strategi fortsat kan karakteriseres som lav.

Virksomhedsobligationer: Der kan maksimalt investeres 15 % samlet i virksomhedsobligationer, fordelt med maksimalt 15 % i Investment Grade og maksimalt 5 % i High Yield.

Aktier: Aktier indgår i oplægget med en investeringsramme på maksimalt 15 % af hensyn til spredning af investeringerne og minimering af risiko. Investering i aktier skal altid ske via investeringsforeningen, og der må således ikke investeres i enkeltaktier.

Oplæg til emner til drøftelse evt. tilføjelse/ændring:

Garantier: Der er i den nuværende strategi ikke indarbejdet noget om kommunal garantistillelse for f.eks. forsyningssekskabers lånoptagelse.

Administrationen anbefaler derfor, at der indarbejdes et afsnit i strategien, der indeholder følgende elementer:

- Krav i forbindelse med ansøgning:
 - Fremsendelse af decideret ansøgning via den skabelon, der p.t. anvendes til sådanne ansøgninger
 - Fremsendelse af økonomiske oplysninger i form af budgetter, regnskaber og revisionsprotokollater
 - Redegørelse for hvorledes der skabes budgetsikkerhed i forbindelse med lånoptagelsen. Altså om der optages variable eller fastforrentede lån set i forhold til, hvad garantien vedrører og det/de aktivers levetid, som lånet finansierer.
- Ved bevilget garanti
 - Krav om udnyttelse af garanti indenfor 5 år ellers bortfald, hvorefter der må søges på ny
 - Årlig fremsendelse af regnskaber og revisionsprotokollater
 - Fremsendelse af endeligt projektrengnskab hvortil garantien er givet
 - Forpligtelse til løbende at give besked om væsentlige ændringer af økonomiske/selskabsmæssige forhold
 - Kommunen indhenter eksternt vurdering af selskabernes betalingsevne minimum hvert 5. år
 - Hvis selskabets forhold, f.eks. økonomi, kundeunderlag m.v., som kan påvirke selskabets betalingsevne, ændrer sig, vil garantiprovisionssatsen ligeledes kunne ændre sig, hvilket vil have fremadrettet betydning for alle de garantier, der måtte være stillet i forhold til det pågældende selskab.

Øvrige forhold til drøftelse (ej udtømmende)

- På lånesiden - er der en korrekt balance mellem rammerne for fast og variabel rente?
- På investeringssiden - er der en korrekt balance mellem investeringsrammerne og investeringstyperne?

Afslutningsvist kan det oplyses, at det gælder for kommunens kapitalforvaltere, at de skal sikre, at de investeringer, de foretager, lever op til kommunens krav i den finansielle strategi.

Med henblik på introduktion og input til formueplejedelen deltager Chris Friis Aabenhus fra firmaet Hemonto under sagens behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. maj 2026.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 98:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at orienteringen om grundlaget for politikkontrollen tages til efterretning
- at det drøftes, om der skal ske ændringer og/eller tilføjelser til den nuværende strategi, herunder om der skal indarbejdes et afsnit om garantier i strategien.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede mulige ændringer og tilføjelser til den nuværende finansielle strategi med henblik på, at forslag til en revideret finansiell strategi forelægges til behandling ved møde i udvalget den 17. juni 2026.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen om grundlaget for politikkontrollen til efterretning.

Bilag

Finansiell strategi - til revision april 2026 (gammel layout)

Punkt 72: Politikkontrol af den økonomiske politik - indledende drøftelse

00.30.04-P05-10-26

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget har, som baggrund for den kommende politikkontrol af "Økonomisk Politik for Skanderborg Kommune", en indledende drøftelse af den nuværende økonomiske politik.

Sagsfremstilling

Økonomisk politik for Skanderborg Kommune

Økonomisk Politik for Skanderborg Kommune er godkendt af Byrådet den 31. januar 2024 og vedhæftet dagsordenspunktet som bilag.

Visionen er, at den økonomiske politik skal sikre handlefrihed for Byrådet.

Der fremgår følgende forudsætninger for at kunne opretholde handlefriheden:

- Der er realistiske fireårige budgetter
- Beslutninger omkring økonomien foregår i en samlet prioritering - enten gennem budgetlægningen eller ved en samlet budgetopfølgning
- Der gives normalt ikke tillægsbevillinger finansieret af kassen i løbet af året
- Den årlige budgetlægning baseres på vedtagne standarder for kassebeholdningen, anlægsniveau, resultat af driften og afvikling af gæld
- Den indgående økonomiaftale mellem KL og regeringen efterleves, herunder service- og anlægsrammen.

Politikken indeholder følgende standarder for økonomi:

- Kassebeholdningen opgjort som et gennemsnit over 12 måneder skal udgøre minimum 3.000 kr. pr. borger. Dette beløb er inklusiv kontrakt- og aftaleholdernes overskrifter.
- Det årlige anlægsniveau på det skattefinansierede område skal være på 150 mio. kr.
- Resultatet af ordinær drift skal vise et overskud på 185 mio. kr. Dette svarer til, at det kan dække anlæg på 150 mio. kr. samt afdrag på lån på 35 mio. kr.
- Resultatet af det skattefinansierede område skal være 0 eller positiv. Positiv hvis der er behov for at øge kassebeholdningen.

Politikkens mål er at imødekomme kapacitetsbehovet på anlæg.

- Det medfører et anlægsniveau på mere end 150 mio. kr. årligt i en periode, som finansieres via kassebeholdningen.
- Kassebeholdningen opbygges igen herefter, hvorfor anlægsniveauet i den periode vil være under 150 mio. kr. årligt.

Indledende drøftelse, som baggrund for politikkontrol

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb giver på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde indledningsvist en status på den økonomiske situation m.v.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på den baggrund en indledende drøftelse og giver input til eventuelle tilpasninger af den økonomiske politik.

Der fremsendes efterfølgende en konkret sag om politikkontrol af den økonomiske politik til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 17. juni 2026. Sagen udarbejdes på baggrund af input fra mødet.

Dialog og høringsring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 12. maj 2026, punkt 112:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Ækonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Ækonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Ækonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at Ækonomi- og Erhvervsudvalget har en indledende drøftelse af politikkontrollen af den økonomiske politik.

Sagen fremsendes til Ækonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Ækonomi- og Erhvervsudvalget havde en indledende politikkontrollerende drøftelse af den økonomiske politik. På baggrund af drøftelsen forberedes en konkret sag om politikkontrol af den økonomiske politik til Ækonomi- og Erhvervsudvalget den 17. juni 2026.

Bilag

Økonomisk politik for Skanderborg Kommune (Byrådet den 31 januar 2024)

Punkt 73: Kapacitetsbehov på ældreområdet

00.30.04-P05-11-26

Resumé

Med dette punkt præsenteres det beregnede behov for plejeboliger i Skanderborg Kommune ud fra en politisk godkendt model og den forventede plejeboligkapacitet. Byrådet skal tage stilling til forslag om en ændring af dækningsgraden i den nuværende model.

Sagsfremstilling

Plejeboligbehov

Byrådet besluttede med Budget 2025-2028, at der skal opføres 180 nye plejeboligpladser heraf 1 aflastningsplads i Galten, Låsby og Stilling/Anebjerg, hvoraf en del erstatter 66 ældre plejeboliger. Beregningen af plejeboligbehovet bygger fortsat på den model og de forudsætninger, som Byrådet godkendte i forbindelse med Budget 2023, kombineret med Skanderborg Kommunes nyeste befolkningsprognose. På den baggrund er plejeboligbehovet estimeret til 400 pladser i 2026 stigende til 517 pladser i 2036. Den nyeste befolkningsprognose har ikke givet anledning til store ændringer i det beregnede plejeboligbehov.

Beregnet plejeboligbehov fra 2026 - 2036 med den nyeste befolkningsprognose fra Skanderborg Kommune, nuværende model og dækningsgrad

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Beregnet behov	400	415	431	445	459	473	484	496	504	511	517

Plejeboligkapacitet

Plejeboligkapaciteten består af både den nuværende kapacitet og de planlagte udbygninger af kommunale plejehjem i Galten, Låsby og Anebjerg/Stilling. Derudover indgår et bedste bud på yderligere 10 pladser på Kildegården, som forventes at blive tilgængelige i forbindelse med den delingsaftale, der aktuelt forhandles med Region Midtjylland som en del af sundhedsaftalen. Samlet set forventes den kommunale plejehjemskapacitet i 2036 at udgøre 514 pladser.

Ultimo 2026 åbner desuden et friplejehjem i Hårby med 30 pladser. Skanderborg kommune har ikke anvisningsret til friplejehjemmet. Borgerne har frit valg af plejehjem, og derfor forudsættes det, at nogle borgere vælger friplejehjem eller plejehjem i anden kommune. Erfaringer fra andre østjyske kommuner viser, at ca. 70 % af pladserne typisk benyttes af lokale borgere, svarende til et skøn på 21 pladser. Da borgere frit kan vælge mellem kommunale og private plejeboligtildbud, vil den samlede kapacitet som borgerne forventes at kunne søge til i 2036 derfor være 535 pladser.

Udvikling planlagt plejeboligkapaciteten fra 2027 til 2036

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Samlet kommunal kapacitet	391	391	391	433	454	454	454	454	514	514	514
Friplejehjem (skøn)		16	21	21	21	21	21	21	21	21	21
Samlet (inkl. friplejehjem)	391	407	412	454	475	475	475	475	535	535	535

Plejeboligbehov sammenholdt med plejeboligkapacitet

Det beregnede behov for plejeboliger sammenlignes med kapaciteten, og den nedenstående tabel viser forventede afvigelser. De nye plejehjem i Galten og Låsby tages i brug i 2029, mens det nye plejehjem i Stilling/Anebjerg forventes at stå klar i 2034. Sidstnævnte åbning er udskudt i to år i forhold til sidste års kapacitetsberegning. I årene 2027-2028 samt 2032 og 2033 forventes underkapacitet af plejeboliger.

Udvikling i planlagt kapacitet og beregnet plejeboligbehov for 2026-2036, nuværende model og dækningsgrad

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Planlagt kapacitet	391	407	412	454	475	475	475	475	535	535	535
Beregnet behov	400	415	431	445	459	473	484	496	504	511	517
Afvigelse	-9	-8	-19	9	16	2	-9	-21	31	24	18

Evaluering af kapacitetsmodel og dækningsgrad

Det blev sidste år besluttet at gennemføre en evaluering af den anvendte kapacitetsmodel. Som en del af det arbejde er andre modeller blevet undersøgt og sammenholdt med Skanderborg Kommunes model. Dette har ikke givet anledning til at ændre valget af model. Arbejdet har dog givet anledning til at se ind i, om dækningsgraderne for de +80-årige skal justeres. Dækningsgraden angiver, hvor stor en andel af en given aldersgruppe, der boede i/forventes at bo i en plejebolig for en given aldersgruppe.

Der er opstillet to scenarier til justering af dækningsgraderne:

- **Scenarie 1: Justering til landsgennemsnittet for +80-årige**
Da aldersgrupperne under 80 år allerede ligger ca. 4 % under landsgennemsnittet, reguleres dækningsgraderne for borgere over 80 år ned til landsgennemsnittet. De samlede dækningsgrader for Skanderborg Kommune ligger da 9 % under de landsgennemsnitlige dækningsgrader.
- **Scenarie 2: Justering til under landsgennemsnit for +80-årige**
En analyse fra Index100 viser, at Skanderborg Kommunes behov for plejeboliger er beregnet til at være 12,1 % lavere end landsgennemsnittet for alle borgere. For at ramme dette niveau reguleres dækningsgraderne for borgere over 80 år ned under landsgennemsnittet. Samlet giver det et niveau, der ligger 12,1 % under landsgennemsnittet.

Nedenstående tabel viser konsekvensen af de to scenarier.

Udvikling i planlagt kapacitet og det beregnede plejeboligbehov for den nuværende model og dækningsgrad samt de 2 scenarier for justeret dækningsgrad:

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Planlagt kapacitet	391	407	412	454	475	475	475	475	535	535	535

Skanderborg Kommunes nuværende model

Beregnet behov	400	415	431	445	459	473	484	496	504	511	517
Afvigelse	-9	-8	-19	9	16	2	-9	-21	31	24	18

Scenarie 1: Justering til landsgennemsnittet for +80-årige

Beregnet behov	397	407	419	429	442	456	466	478	486	493	499
----------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Afvigelse	-6	0	-7	25	33	19	9	-3	49	42	36
-----------	----	---	----	----	----	----	---	----	----	----	----

Scenarie 2: Justering til Index100's analyse

Beregnet behov	394	401	410	415	429	441	452	462	471	477	483
Afvigelse	-3	6	2	39	46	34	23	13	64	58	52

Der skal tages stilling til, om der fortsættes med Skanderborg Kommunes nuværende model og dækningsgrad, eller om der skal justeres i modellens dækningsgrad til scenarie 1 eller scenarie 2.

Administrationen anbefaler at arbejde videre med scenarie 1, hvor dækningsgraderne for borgere over 80 år justeres til landsgennemsnittet. Anbefalingen bygger på analyser, der viser, at Skanderborg Kommune forventes at have et relativt lavere behov for plejeboliger af socioøkonomiske årsager samt et aktuelt højere serviceniveau end landsgennemsnittet. Scenarie 1 vurderes at give et tilstrækkeligt kapacitetsmæssigt råderum og muliggør udskydelse af åbningen af Anebjerg/Stilling til 2034. Anbefalingen af scenarie 1 vil naturligt kræve en ændring af og fokus på den nuværende visitationspraksis og venteliste. Samtidig anbefales at fastholde scenarie 2 som mulighed i de kommende års beregninger samt at tage stilling til den økonomiske håndtering af overkapacitet.

Økonomi

Ved etablering af nye kommunale plejehjem afsættes der midler til afledt drift, herunder pleje, sygepleje, nattevagt, bygningsdrift, ledelse m.v. svarende til 511.000 kr. pr. bolig pr. år. Tilsvarende reduceres budgettet ved lukning af plejeboligpladser. Dette indarbejdes administrativt i det tekniske budget.

Hvis beregningen af plejeboligkapaciteten viser underkapacitet i et givent år, tildeles der ekstraordinære demografimidler med henblik på at imødekomme en forventet stigning i behovet for hjemmeplejeydelser som en naturlig konsekvens af manglende plejeboliger.

Skanderborg Kommune har tidligere ikke været i en situation med beregnet væsentlig overkapacitet af plejeboliger. Denne udfordring forventes imidlertid at opstå i de kommende år, uanset valg af scenarie. Det anbefales derfor, at der i år med overkapacitet af plejehjemspladser alene tildeles driftsmidler svarende til den kapacitet, som behovsberegningen tilsiger. For de øvrige pladser tildeles der alene til tomgangsleje. Der skal politisk tages beslutning om, hvilke eksisterende plejehjemspladser der skal holdes lukket, da der ikke er tildelt afledte driftsmidler hertil.

De økonomiske konsekvenser i teknisk budget af scenarie 1 og regulering ved overkapacitet fremgår af nedenstående tabel. Efter åbningen af plejehjemmene i Galten og Låsby i 2030 er der en forventet overkapacitet på 33 pladser i scenarie 1. En modregning ved overkapacitet vil betyde, at der i 2030 ikke tildeles driftsmidler, men udelukkende budget til tomgangshusleje, til 33 pladser. Dette fremgår af regulering i teknisk budget på -13,6 mio. kr. i 2030. I år med overkapacitet vil det derfor i forbindelse med budgetlægning kræve en drøftelse af, hvilke plejehjemspladser der skal holdes lukket.

Afledt drift for scenarie 1, i P&L 2026 (1000 kr.)

Regulering i teknisk budget	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Indregnet med B2026-forudsætninger		4.509	11.490	25.908	31.355	35.097	35.097	35.097	35.097	35.097	35.097
Regulering i teknisk budget		6.211	4.449	9.624	14.908	11.166	11.166	11.967	41.826	41.826	41.826
Regulering for overkapacitet à pris: 411		0	0	-10.275	-13.563	-7.809	-3.699	0	-20.139	-17.262	-14.796
Samlet regulering i		6.211	4.449	-651	1.345	3.357	7.467	11.967	21.687	24.564	27.030

Bilag

Kapacitetsanalyse Plejeboliger 2026, 220426

Punkt 74: Rammer for det tekniske budget 2027-2030

00.30.10-S55-25-26

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget fastlægger med denne sag rammerne for arbejdet med Budget 2027-2030.

Sagsfremstilling

I denne sag forberedes arbejdet med at udarbejde Teknisk budget 2027-2030 og øvrige rammer for budgetarbejdet.

Teknisk budget

Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede trufne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service.

I praksis udarbejdes det tekniske budget ved, at budgetoverslagsår 2027, som vedtaget ved Budget 2026-2029, fungerer som det første bud på kommunens aktivitetsniveau for det kommende år.

Dernæst korrigeres for:

- Pris- og lønfremskrivning
- Demografi
- Øvrige korrektioner
- Politiske ændringer.

De nedenstående korrektioner er godkendt i budgetprocessen for Budget 2027-2030. Budgetprocessen er vedhæftet sagen.

Ad 1. Pris- og lønfremskrivning

Fremskrivningen af det tekniske budget sker på baggrund af Kommunernes Landsforenings (KL's) anbefalinger til pris- og lønfremskrivning. Denne model anbefales fortsat anvendt på driften. Lønskønnet er delt op i en basisfremskrivning, som er ens på tværs af alle overenskomstgrupper i kommunerne, mens en mindre del vedrører de midler, der er aftalt i trepartsaftalen og overenskomst 2026 for det kommunale arbejdsmarked. Midlerne er kun gældende for specifikke personalegrupper, og vil derfor blive lagt særskilt ud til de bevillinger, hvor disse personalegrupper er ansat. Det drejer sig primært om pædagogisk personale samt social- og sundhedsassistenter/hjælpere.

Prisfremskrivningen på anlæg sker ved at tilpasse de faktiske historiske priser, jf. Danmarks Statistik, og herefter fremskrive priserne fra 2025 til 2027 på baggrund af KL's anbefalinger. Dette følger beslutningen på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 24. maj 2023.

Ad 2. Demografi

Der indarbejdes ændringer i det tekniske budget som følge af ændringer i befolkningsprognosen på henholdsvis børnepasning, skoler, ældre, det specialiserede voksenområde og sundhed efter de gældende demografimodeller. Endvidere indarbejdes de driftsøkonomiske konsekvenser af ændringer af plejeboligkapaciteten på ældreområdet efter den gældende model.

Med udgangspunkt i den nye befolkningsprognose vurderes desuden kapacitetsbehovet på børnepasning-, skole- og ældreområdet i de kommende 10 år. Investeringsoversigten tilrettes i henhold hertil, både i forhold til rådighedsbeløb og periodisering.

Ad 3. Øvrige korrektioner

- Budgettet tilrettes i overensstemmelse med årets lov- og cirkulæreprogram, så kommunen kan imødekomme de nye love, der er udmøntet i programmet.
- Budgettet til overførselsudgifter tilrettes på baggrund af KL's skøn for fremskrivning af overførselsudgifter samt vurdering af lokale forhold.
- Periodiseringen af anlæg bliver løbende gennemgået. Vurderingen ved 2. budgetopfølgning 2026 udgør udgangspunktet for tilretningen af investeringsoversigten.

Ad 4. Politiske ændringer

De politiske beslutninger, der er truffet siden budgetvedtagelsen for 2026-2029 i september 2025, indarbejdes i budgetgrundlaget for 2027-2030.

Øvrige rammer for budgetarbejdet: Ansøgning om lån til anlægsprojekter

Når aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2027 er indgået, vil det her fremgå, om der er aftalt lånerammer til anlægsprojekter i 2027. Lånerammerne vedrører muligheden for, at kommunerne efter ansøgning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet får lov til at lånefinansiere bestemte anlægsprojekter.

Adgangen til disse lånerammer skal søges i starten af august, og der skal søges til konkrete anlægsprojekter. Tidsfristen for ansøgningerne er således inden Byrådet har godkendt investeringsoversigten for 2027. Det er derfor hensigtsmæssigt, at borgmesteren på Byrådets vegne kan tage stilling til, hvilke anlæg for 2027, der skal søges låneadgang til. Resultatet af ansøgningerne vil foreligge inden Byrådets vedtagelse af budgettet for 2027. Hvorvidt man udnytter de lånemuligheder, man eventuelt opnår, besluttet af Byrådet.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 97:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at orienteringen om rammerne for det tekniske budget, fastlagt i forbindelse med godkendelse af budgetprocessen for Budget 2027-2030, tages til efterretning
- at borgmesteren, hvis der søges om lånemuligheder, bemyndiges til at beslutte, hvilke anlæg Skanderborg Kommune søger Økonomi- og Indenrigsministeriet om låneadgang til i 2027 på baggrund af de lånerammer, der forventes at blive en del af aftalen mellem regeringen og KL.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen om rammerne for det tekniske budget, fastlagt i forbindelse med godkendelse af budgetprocessen for Budget 2027-2030, til efterretning
- at bemyndige borgmesteren, hvis der søges om lånemuligheder, til at beslutte, hvilke anlæg Skanderborg Kommune søger Økonomi- og Indenrigsministeriet om låneadgang til i 2027 på baggrund af de lånerammer, der forventes at blive en del af aftalen mellem regeringen og KL.

Bilag

Politisk budgetproces for Budget 2027-2030

Punkt 75: Stillingtagen til retning for salg af Bakkeskolegrunden i Hørning

82.00.00-G00-2-22

Resumé

Med etableringen af Sommerbæk Skole som erstatning for Bakkeskolen i Hørning, skal Bakkeskolegrunden sælges jf. beslutning om håndtering af tiloversblevne bygninger. Dagsordenspunktet er ikke en salgssag, men en sag der skal give en overordnet retning for det videre administrative arbejde, hvorfor alle angivne beregninger er indledende overslag. Økonomi- og Erhvervsudvalget skal med sagen tage stilling til den fremtidige retning for udvikling af området.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 31. januar 2018, at den nye Sommerbæk Skole i Hørning skulle etableres på baggrund af udfordringer med den eksisterende Bakkeskoles kapacitet og behov for renovering. I takt med etableringen af Sommerbæk Skole sker en etapemæssig udflytning af elever fra Bakkeskolen, og i sommeren 2027 forventes overflytningen at være endelig.

Dermed ophører Bakkeskolegrunden som skolegrund og jf. beslutningen om håndtering af tiloversblevne bygninger, skal ejendommen sælges. Da Bakkeskolegrunden har en central placering i Hørning, er der en strategisk, byplanlægningsmæssig interesse i, hvad der skal ske med området fremover. Med det forestående salg af ejendommen kan kommunen påvirke den fremtidige udvikling. Med denne sag anmodes Økonomi- og Erhvervsudvalget om en stillingtagen til den fremtidige retning for området, som vil danne grundlag for en efterfølgende salgssag med stillingtagen til vilkår og pris mv.

Se et kort over Bakkeskolegrunden og en kort introduktion til området på bilag 1.

Kommuneplan 25

Som en del af Kommuneplan 25 er der arbejdet med strategisk midtbyplanlægning for kommunens seks største byer, heriblandt Hørning. For så vidt gælder Hørning bymidte peges der på, at udviklingen af Bakkeskoleområdet vil kunne understøtte og udvikle bylivet i Hørning bymidte og skabe større sammenhæng mellem den nuværende bymidte, stationen og byens nye boligområder syd for banesporene. Dette gennem bylivsskabende funktioner, byfortætning omkring Skanderborgvej og stationsområdet samt bedre muligheder for bløde trafikanter mellem stationen og centerområdet nord for Skanderborgvej.

Med udgangspunkt i kommuneplanens bystrategiske retning for Hørning bymidte og de tekniske forhold, der beskrives nedenfor, kan visionen for fremtidens Bakkeskolegrund blive et urbant-grønt område, hvor pejlemærkerne er 3-4 etagers bebyggelse, en blanding af boliger og liberalt erhverv, byfortætning, eventuel genanvendelse af dele af bygningsmassen, byforbindelser, forbedrede muligheder for bløde trafikanter, reduceret parkering og grønne fællesarealer.

Den angivne etagehøjde på 3-4 etager skyldes lovgivningsmæssige miljø- og afstandskrav som følge af aktiviteterne i autoværkstedet på den anden siden af Skanderborgvej.

15 minutters byen

Administrationen deltager med Hørning som case i Realdanias Plan 22+ forløb om 15 minutters byen. Hørning er i princippet allerede en 15 minutters by, hvor man til fods eller på cykel kan nå dagligdagens funktioner. Derudover kan man på kort tid tage tog eller bus til Skanderborg eller Aarhus. Der er en række forhold, hvor man generelt kan arbejde for at fremme, at flere vælger grønne transportvaner, og at der skabes et endnu bedre sammenhængende hverdagsliv i byen. En vigtig del af at få flere til at vælge offentlig transport og eksempelvis tage toget til og fra arbejde er, at stationen får funktion af et knudepunkt, hvor flere hverdagsfunktioner er koblet på området. Bakkeskolegrunden kan med sin placering i nær tilknytning til stationen være netop det link mellem byen nord for Skanderborgvej og togstationen.

Svømmesalen

I den sydligste del af Bakkeskolegrunden, ud til stationsområdet, ligger en svømmesal, der anvendes til svømmeundervisning for skoler, foreninger og af skolefritidsordninger. Da Byrådet den 31. januar 2018 tog beslutning om igangsætning af den nye Sommerbæk Skole, indgik i beslutningen, at der i "det videre analysearbejde forudsættes, at den nuværende svømme- og gymnastiksal på Bakkeskolen bevares". Siden har det vist sig, at der forventes væsentlige udgifter til renovering af svømmesalen, herunder sikring af overholdelse af krav til teknik m.v. Desuden er svømmehallen i Skanderborg blevet udvidet til Vandvirke. I lyset heraf, og på grund af behovet for beslutning om den overordnede

retning for salg af Bakkeskolegrunden, indstilles det, at stillingtagen til, om svømmesalen skal bevares eller ej, når Bakkeskolegrunden udvikles og sælges, sker i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Selve svømmesalen er 243 m² og i bygningen ligger også tekniklokaler, omklædningsrum, en gymnastiksal med omklædningsrum og redskabsrum. Dertil hænger bygningen byggeteknisk sammen med et musiklokale, gangarealer og et 275 m² kælderrum, der anvendes til opbevaring. Byggeriet er samlet på 1.458 m².

I bilag 2 findes den byggetekniske vurdering af svømmesalsbygningen samt en vurdering af nødvendige udgifter til renovering af svømmesalen, udmatrikulering af ejendommen og sikring af bebyggelsen som selvstændig bebyggelse, såfremt den skal bevares. De samlede udgifter vil udgøre godt 15 mio. kr., angivet i 2026-kroner. Der er tale om et foreløbigt overslag, som er foretaget for 2½ år siden, og udgifterne kendes først endeligt, når der er foretaget en mere præcis vurdering af et eventuelt konkret projekt. Udgifterne kan derfor vise sig at være højere, idet det bemærkes, at der i det nævnte overslag ikke er afsat penge til bygherrerådgivning, og at det er tvivlsomt, om beløbet til uforudsete udgifter er stort nok. Forskellige endnu uafklarede forhold påvirker de fremtidige driftsudgifter, så en foreløbig vurdering viser, at den fremtidige driftsomkostning for svømmesalen bliver på mindst 2,0 mio. kr. årligt, hvor der i dag er afsat 900.000 kr.

Administrationen har lavet en indledende overslagsberegning på, hvad arealet med svømmesalen vil kunne sælges for. Hvis svømmesalen skal bevares, vil denne potentielle indtægt ikke kunne opnås. Arealet med svømmesal og tilknyttede bygninger er på ca. 1.500 m² og det vurderes, at den fremtidige bebyggelsesprocent bliver ca. 100. Den eksisterende bygningsmasse på ca. 1.500 m² står køber for at nedrive. Hvis arealet sælges til boligformål, er vurderingen, at kommunen vil kunne sælge arealet til ca. 5-7 mio. kr. Vurderingen indeholder en lang række faktorer, som bygger på forudsætninger, der endnu ikke er fuldt belyste. Samlet set vil de økonomiske omkostninger ved at bevare og renovere svømmesalen være mindst 20-25 mio. kr. plus løbende udgifter til drift.

Opmærksomheder og forudsætninger for området

Bevaring af bygninger: Bakkeskolegrunden består af mange forskellige bygninger, der er opført som knopskydning i perioden 1913-2017. Med til den fremtidige udvikling af Bakkeskolegrunden hører en overvejelse, om dele af bygningerne evt. kan/skal bevares, f.eks. på grund af bæredygtighed eller bygningernes historiske eller arkitektoniske værdi for Hørning by. I bilag 3 ses Plan- og Byudviklings vurdering af de eksisterende bygninger mhp. bevaring og genanvendelse, hvor det anbefales at bevare/transformere en del af de ældste skolebygninger. Hvis ingen eksisterende bygninger bevares på Bakkeskolegrunden, herunder også svømmesalen, vil det give de bydende udviklere nogle friere rammer for fremtidig bebyggelse, både hvad angår fremtidig arkitektur og disponering af området. På grund af et udpeget kulturmiljø omkring stationsområdet kan det dog ikke forventes, at der vil kunne bygges højere end de eksisterende 2 etager.

Administrationen anbefaler, at der ved salg af Bakkeskolegrunden ikke arbejdes med krav om bevaring af bygninger, men at det fastlægges, at bevaring/transformation af dele af de eksisterende bygninger kan tælle positivt i den samlede vurdering af et projekt.

Vejtrafikstøj: Støj fra Skanderborgvej betyder, at der ikke kan etableres parcelhusbebyggelse i området. Anvendelserne skal være etageboliger eller liberalt erhverv, der ikke udgør en gene for nærliggende boliger.

Støj fra jernbanen: Administrationen arbejder på at få afklaret, hvordan støjforhold fra jernbanen skal varetages i forbindelse med den kommende planlægning for Bakkeskolegrunden.

Forbindelse over Skanderborgvej: Ved Bakkeskolegrunden findes en eksisterende gangbro, der sikrer gående - og særligt skolebørn - en sikker overgang over den trafikerede Skanderborgvej. Gangbroen er nedslidt og kan ikke sikre cyklende skolebørn en sikker skolevej.

Der vil også fremadrettet være behov for at sikre en god krydsningsforbindelse af Skanderborgvej, og der vil i den forbindelse kunne belyses forskellige løsningsmodeller, herunder renovering/erstatning af eksisterende gangbro, etablering af en tunnel eller stibro eller andre løsninger. Nogle løsninger vil kunne medføre behov for at inddrage arealer, der ikke i dag anvendes til vejformål.

Økonomiske vurderinger: Administrationen understreger, at alle beregninger i dette dagsordenspunkt indeholder en lang række faktorer, som bygger på forudsætninger, der endnu ikke er fuldt belyste. Der er på den baggrund foretaget et indledende overslag på markedsværdien.

Med udgangspunkt i dette vil den store matrikel 8a kunne sælges som den er til en salgspris på ca. 37 mio. kr.

Hvis svømmesalen skal bevares, vil salgsprisen for det tiloversblevne areal være ca. 30-32 mio. kr. Dertil vil man skulle tillægge en omkostning til renovering af svømmesalen på godt 15 mio. kr. Samlet set vil man altså få en nettoindtægt på

15-17 mio. kr. i 2026-tal, hvis svømmesalen bevares.

Videre proces

På baggrund af dette dagsordenspunkt vil administrationen kunne gå videre med de tiltag, der forbereder salget af Bakkeskolegrunden.

Administrationen anbefaler, at næste skridt er at udarbejde et kommuneplantillæg og en rammelokalplan for området. Med en rummelig rammelokalplan vil man få konkret afklaring om mulighederne for fremtidige anvendelser (bolig, liberalt erhverv mv.), afklaring omkring støj fra vej og jernbane, disponering af området overordnet. Dertil vil det give bydere på grunden en større sikkerhed for de fremtidige anvendelsesmuligheder, hvilket vurderes at højne markedsværdien for området.

En rammelokalplan vil kunne igangsættes i midten af 2027, og forventeligt være færdig i midten af 2028, hvorefter udbuddet vil kunne finde sted. Købet må forventes at være betinget af en endeligt vedtaget, byggeretsgivende lokalplan. Når der er valgt en køber, vil den byggeretsgivende lokalplan kunne udarbejdes. Processen herfor vil forventeligt være kortere end normalt, da rammelokalplanen allerede har sikret netop rammerne. En endelig overdragelse af arealet til køber vil ske, når den byggeretsgivende lokalplan er endeligt vedtaget. Det må forventes at kunne ske i løbet af 2029. Hvis denne proces skal fremskyndes, vil det kræve, at rammelokalplan igangsættes tidligere, på bekostning af andre lokalplaner.

På baggrund af rammelokalplanen kan der foretages en markedsvurdering af området, som vil ligge til grund for Økonomi- og Erhvervsudvalgets stillingtagen til igangsætning af udbud af ejendommen.

Herefter kan området sættes i udbud. Administrationen anbefaler et projektudbud, hvor byderne melder tilbage med både købsbud og et projekt for, hvordan de ser området anvendt og disponeret. De indkomne købstilbud sendes til beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Efter salget skal der udarbejdes en byggeretsgivende lokalplan for det konkrete, fremtidige projekt for Bakkeskolegrunden.

Administrationens samlede anbefalinger

Administrationen har vurderet de forskellige emner, der er gennemgået i dette dagsordenspunkt og kommer herunder med en række anbefalinger:

- At fremtiden for Bakkeskolegrunden skal være et urbant-grønt område, hvor pejlemærkerne er 3-4 etagers bebyggelse, en blanding af boliger og liberalt erhverv, byfortætning og eventuel genanvendelse af bygninger eller dele af bygningsmassen, byforbindelser, gode muligheder for bløde trafikanter, reduceret parkering og grønne fællesarealer (hvis forudsætningerne omkring autoværkstedet ændres, kan højderne på byggeriet ændre sig).
- At der ved salg af Bakkeskolegrunden ikke arbejdes med krav om bevaring af bygninger, men at det fastlægges, at bevaring/transformation af dele af de eksisterende bygninger tæller positivt i den samlede vurdering af et projekt.
- At der arbejdes videre med at sikre en god forbindelse over Skanderborgvej, og at fremtidige løsningsmodeller belyses nærmere.
- At der igangsættes udarbejdelse af kommuneplantillæg og rammelokalplan for Bakkeskolegrunden med høj prioritet jf. Plan og Byudviklings prioriteringsinddeling af lokalplaner med henblik på at mindske tomgang for de kommunale bygninger.
- At der arbejdes videre med udgangspunkt i, at et udbud af grunden foretages som et projektudbud, hvor købstilbuddet vægter højest, men hvor andre kriterier som f.eks. genanvendelse af eksisterende bygninger m.v. og projektets bidrag til Hørnings udvikling jf. Kommuneplan 2025 også prioriteres.

Økonomi

Der er udgifter i forbindelse med salget på forventeligt 400.000 kr. til afholdelse af diverse forundersøgelser. Pengene ønskes afsat i 2026. Udgiften vil blive opvejet af den senere salgsindtægt.

Dialog og høring

Rammelokalplanen er en tidlig afklaring af, hvordan området overordnet kan disponeres, før en mere præcis lokalplan for konkrete projekter for området udarbejdes. Borgere og relevante aktører som f.eks. cityforeningen og borgerforeningen vil blive hørt i forbindelse med rammelokalplanens offentlige høring og inddrages dermed tidligt i udviklingsforløbet.

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget ønsker en bredere og/eller tidligere borgerinddragelse, vil det være muligt at afholde borgermøder allerede i forbindelse med igangsætning af rammelokalplanen.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 100:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at den overordnede retning for udvikling af Bakkeskolegrunden jf. administrationens anbefalinger drøftes, herunder
- at det i forbindelse med budgetforhandlingerne afklares, om der skal afsættes midler til renovering og fremtidig drift af svømmesalen, og dermed om svømmesalen skal bevares
- at det besluttet, at der skal arbejdes med at sikre en god forbindelse over Skanderborgvej ved belysning af mulige scenarier
- at det besluttet, at der forud for udbud af Bakkeskolegrunden skal udarbejdes et kommuneplantillæg og en rammelokalplan
- at der tages stilling til eventuel borgerinddragelse ud over den, der følger efter planlovens regler
- at der gives en bevilling på 400.000 kr. i 2026 til afholdelse af omkostninger i forbindelse med projektudviklingen
- at udgiftsbevillingen i første omgang finansieres af kassebeholdningen, men modsvares af den samlede salgsindtægt.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

I forbindelse med mødet blev der overrakt udvalget 1.356 underskrifter under overskriften 'Bevar Hørning Svømmesal'.

Der blev ved mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget orienteret om, at udgiften på 400.000 kr. i 2026 til afholdelse af omkostninger i forbindelse med projektudviklingen i givet fald kan finansieres af den gældende bevilling til køb og salg af kommunale ejendomme.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at spørgsmålet om retning for salg af Bakkeskolegrunden i Hørning oversendes til forhandlingerne om Budget 2027-2030.
- at tage til efterretning, at udgiften på 400.000 kr. i 2026 til afholdelse af omkostninger i forbindelse med projektudviklingen finansieres af den gældende bevilling til køb og salg af kommunale ejendomme.

Bilag

Bilag 1 Bakkeskolegrunden - Oversigt kort og bebyggelse

Bilag 2 Bakkeskolegrunden - Svømmesal.pdf

Bilag 3 Bakkeskolegrunden - Vurdering af bygninger.pdf

Punkt 76: Afdækning af lokal opbakning til afvikling af Royal Run i Skanderborg Kommune

18.20.04-P20-1-24

Resumé

Med denne sag gives informationer om den lokale opbakning til afvikling af Royal Run med henblik på, at der i forbindelse med budgetarbejdet 2026 (Budget 2027-2030) tages stilling til, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at blive værtsby for Royal Run.

Sagen behandles først i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, fordi udvalget har ansvar for kommunens attraktioner, oplevelsestilbud og events på kultur-, fritids- og idrætsområdet. Derefter sendes sagen videre til Økonomi- og Erhvervsudvalget til endelig behandling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog den 30. oktober 2024 at igangsætte en afdækning af vilkår og ressourcemæssige krav for at være værtsby for Royal Run i Skanderborg Kommune. Formålet var at skabe et oplyst grundlag for en senere politisk beslutning om, hvorvidt kommunen skal arbejde for at blive værtsby.

Efterfølgende besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. januar 2025, at det - som grundlag for budgetarbejdet i 2026 (Budget 2027-2030) - undersøges om og i hvilket omfang og på hvilken måde det lokale foreningsliv og deres frivillige og/eller erhvervslivet ønsker at bistå med afviklingen af arrangementet.

Om Royal Run

Royal Run er et folkeligt motionsløb, hvor alle kan være med, og hvor kongefamilien traditionelt deltager. Det er en landsdækkende motionsbegivenhed med fokus på fællesskab, bevægelse og deltagelse for alle – uanset alder og niveau. Eventet afvikles årligt i fem værtsbyer og tiltrækker typisk mellem 10.000 og 15.000 deltagere i mellemstore byer.

Royal Run-sekretariatets udvælgelse af værtsbyer er et puslespil, hvor den lokale interesse, opbakning og initiativ er vigtig, men også et spørgsmål om at få Royal Run rundt i hele landet, besøge både større og mindre byer samt kunne lave en plan for dagen, hvor de kongelige i praksis kan nå rundt i alle byer.

Royal Run bliver afholdt samme dag hvert år mandag 2. pinsedag. At blive værtsby for Royal Run er en ambitiøs proces. Byer melder deres interesse i efteråret, halvandet år før et muligt værtskab, og indgår derefter i en tæt dialog med Royal Run, som kan føre til en ansøgning. På grund af 10-års jubilæum i 2028 kan værtskab først blive aktuelt i 2029, og der ventes fortsat stor konkurrence om at blive udvalgt.

Ansøgningen skal give et billede af byens potentiale og omfatter (jf. bilag 1):

- En præsentation af byen og motivation for værtskab
- Politisk opbakning og prioritering af de nødvendige ressourcer
- Ambitioner for afviklingsdagen, fx ruteforslag, aktiviteter og tidligere eventerfaringer
- En vision for, hvordan Royal Run kan bruges som løftestang for mere bevægelse
- Billeder af steder, seværdigheder og evt. relevante tidligere afviklinger.

Interessetilkendegivelsen står ikke alene, men suppleres af en løbende dialog mellem kandidatbyen og Royal Run-sekretariatet. Udvalgte byer får besked, om de er værtsbyer et år inden, at Royal Run afholdes. Derfra indgås samarbejdsaftaler med værtsbyerne om den lokale organisering af Royal Run.

Organisering af Royal Run

Såfremt en by udvælges som værtsby, indgås som nævnt en samarbejdsaftale mellem værtsby og Royal Run-sekretariatet. I samarbejdsaftalen beskrives organiseringen af Royal Run, herunder opgaver- og ansvarsfordeling mellem værtsby (typisk kommune), arrangør (typisk lokal løbeklub) og Royal Run, jf. bilag 2. Såfremt der er politisk ønske om at arbejde for Royal Run i Skanderborg Kommune, skal der tages stilling til, hvordan Royal Run bedst organiseres lokalt i et samspil

mellem kommune og lokale aktører. Nedenfor beskrives de generelle forventninger til opgave- og ansvarsfordelingen mellem Royal Run, værtsby og lokale aktører.

Royal Runs rolle

Royal Run-sekretariatet varetager de nationale opgaver omkring Royal Run-eventet såsom koordinering med kongehuset og TV 2, overordnet markedsføring, national presseindsats, kundeservice, tilmeldingssystem, t-shirts og medaljer samt levering af en standardpakke med visuel branding og markedsføring af Royal Run, som værtskommunen forpligter sig til at sætte op.

Værtsbyens rolle

Det forventes, at kommunen har det overordnede ansvar for værtskabet og sikrer planlægning, kommunikation, frivillige, drift, logistik, sikkerhed, underholdning, områdesætning og praktisk gennemførelse af Royal Run-eventet. De centrale opgaver for værtskommunen omfatter:

- Planlægning: Budgetansvar, minutprogram for kongehusets deltagelse samt myndighedsgodkendelser og dialog med relevante myndigheder
- Kommunikation: Lokal markedsføring, pressehåndtering, borgerinformation og etablering af lokalt pressecenter
- Frivillige: Rekruttering, håndtering og forplejning af frivillige
- Drift og logistik: Kommunen er kontaktpunkt for trafikale forhold, opsætning af skilte, bannere, kundeservice vedrørende lokale spørgsmål, leje af pladser og telte, skiltning, toiletter, renovation og lokale forsikringer
- Sikkerhed: Udarbejdelse af lokal beredskabsplan og sikkerhedsansvar i samarbejde med Royal Runs eksterne rådgivere
- Underholdning og områdeopsætning: Underholdningszoner, storskærme, lydanlæg og eventuelle Koda-afgifter.

Royal Run-sekretariatet beskriver, at værtskommunerne typisk nedsætter en projektgruppe med 4-8 medarbejderne, der varetager og koordinerer opgaverne i året op til løbet. I projektgruppen må forventes deltagelse og ressourcer fra medarbejdere i Teknik og Miljø med ansvar for bl.a. trafikale forhold, sikkerhedsgodkendelser og planlægning af logistik, renovation og affaldssortering. Et år før Royal Run og helt frem til afviklingsdagen vokser opgaverne i omfang og tempo for værtskommunen.

Værtskommunen forpligter sig til at afholde Royal Run-eventet i et Royal Run-design med synliggørelse af Royal Run og deres partnere, og synlighedselementer for lokale partnerskaber må eksempelvis ikke optræde i TV 2's kameravinkler. Der er således begrænsede muligheder for lokal sponsorsynlighed.

Som led i initiativet 'Mere Bevægelse med Royal Run' forventes værtskommunen desuden at indgå i et samarbejde med Royal Run-sekretariatet om at ansætte en - evt. deltids - bevægelsesmedarbejder i op til tre år. Bevægelsesmedarbejderen er ét bud på at levere de aktiviteter før og efter, som også skal være en del af en deltagelse i Royal Run. Bevægelsesmedarbejderen skal både understøtte Royal Run-aktiviteter og udvikle nye, lokalt forankrede bevægelsestilbud i samarbejde med foreninger, institutioner, boligområder, virksomheder og civilsamfund. Royal Run medfinansierer stillingen med 250.000 kr. det første år, 125.000 kr. det andet år og 75.000 kr. det tredje år. Øvrige omkostninger afholdes af værtskommunen. Bevægelsesindsatsen er p.t. alene fondsstøttet til 2027.

Lokale aktørers roller

Royal Run bliver stærkest, når lokale kræfter bringes aktivt i spil - særligt i forhold til den praktiske løbsafvikling og bemanning under selve eventen. Løbsruten og de mange bevægelsesaktiviteter før og efter løbsdagen kan ligeledes med fordel udvikles i tæt samarbejde med kommunens løbeklubber – særligt dér, hvor klubberne har erfaring med større løbsarrangementer.

Det lokale erhvervsliv og detailhandel kan også spille en vigtig rolle. Det kan være gennem bidrag med sponsorater og fundraising, der kan nedbringe de kommunale udgifter til Royal Run, ekstra åbningstider, underholdning på løbsdagen og aktiviteter, der skaber byliv, stemning og synlig opbakning på selve dagen.

Rekruttering og organisering af frivillige til at løse praktiske opgaver på selve løbsdagen er ligeledes væsentlig. Der vil være behov for 300–400 frivillige til at hjælpe til på løbsdagen. Erfaringer fra andre kommuner viser, at der ofte er stor velvillighed blandt frivillige til at træde til og hjælpe på løbsdagen.

Lokal opbakning til afvikling af Royal Run

Administrationen har undersøgt om og i hvilket omfang og på hvilken måde de lokale aktører i kommunen, bl.a. de lokale løbeklubber, erhvervslivet, detailhandelen og Skanderborg Festivalklub (Smukfest) som central eventaktør kan bistå med

afviklingen af Royal Run. Dialogen er sammenfattet nedenfor.

De lokale løbeklubber

I Skanderborg Kommune er der fire løbeklubber:

- Skanderborg Firmaidræt (667 medlemmer)
- Stilling IF Løbeklub (195 medlemmer)
- Skanderborg Løbeklub (162 medlemmer)
- TRI8660 (18 medlemmer).

Dialogen med løbeklubberne viser, at der generelt er stor opbakning til et muligt Royal Run i kommunen, og at arrangementet ses som en mulighed for at styrke både de lokale motionsfællesskaber og den fælles stolthed. Der er dog forskel på, i hvor høj grad klubberne kan bidrage til afviklingen af Royal Run.

Skanderborg Firmaidræt, kommunens største løbefællesskab, bakker op om et værtskab og vil gerne bidrage både praktisk på dagen og med sparring i planlægningsfasen, fx gennem deltagelse i en styregruppe. Klubben har et stærkt netværk, herunder kontakt til Firmaidræt Fredericia, som har erfaring med at afvikle Royal Run.

Skanderborg Løbeklub ser positivt på afholdelsen af et Royal Run-event, men har ikke kapacitet til at indgå i planlægningen eller fungere som løbsarrangør. Klubbens bidrag er afgrænset til konkrete hjælpeopgaver på selve løbsdagen, herunder eksempelvis uddeling af goodie-bags, bemanding af depot og være vejvisere. Løbeklubben forventer at kunne stille med ca. 25–30 frivillige til disse opgaver. Klubben har primært erfaring med mindre lokale løb med op til 250 deltagere, såsom 8 km-løb og halvmaraton Søen Rundt. Til sammenligning har Aarhus 1900, som har stået for Royal Run i Aarhus, en professionel løbsorganisation og en medlemsbase på omkring 3.700 medlemmer.

Stilling IF Løbeklub vurderer, at de ikke har kapacitet til at bidrage til afviklingen af Royal Run, da arrangementet falder sammen med deres cykelløb. Klubben ser dog positivt på Royal Run og forventer, at de vil kunne rekruttere frivillige på selve dagen, hvis der bliver sendt en konkret forespørgsel ud.

TRI8660 er ikke vendt tilbage på administrationens henvendelse.

Det lokale erhvervsliv og detailhandel

Den gennemførte dialog med det lokale erhvervsliv på henholdsvis rådsmøde i BusinessForum Skanderborg og på bestyrelsesmøde i ErhvervSkanderborg viser en generel positiv holdning til et muligt Royal Run. Virksomhederne ser Royal Run som en god anledning til fællesskab og synlighed for kommunen, men tilkendegiver samtidig, at det ikke er en strategisk topprioritet for erhvervslivet. Samtidig udtrykkes forbehold i forhold til de begrænsede muligheder for lokal sponsorsynlighed, og at den lokale erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder kan spille ind på forventningerne til, hvor meget der kan hentes i sponsorfinansiering.

Skanderborg Cityforening, som har til formål at fremme detailhandlen og bylivet og helhedsoplevelsen i Skanderborg bymidte, ser også positivt på et Royal Run i kommunen og er åben over for eksempelvis at holde butiksåbent på løbsdagen.

Skønnest ved Skanderborg

Skønnest ved Skanderborg er en lokal forening, der understøtter et levende byrum i Skanderborg midtby gennem samarbejde med borgere, detailhandel, bygningsejere og offentlige/private organisationer. Foreningen har ca. 150 medlemmer og en bestyrelse på fire personer.

Formanden for Skønnest ved Skanderborg har oplyst, at foreningen har været i dialog med lokale virksomheder og den lokale detailhandel, som generelt er positive over for et muligt Royal Run-værtskab i kommunen. Foreningen vurderer, at det vil være muligt at mobilisere de nødvendige frivillige og vil gerne påtage sig opgaven med at rekruttere og organisere frivillige på løbsdagen. Foreningen bidrager også gerne i planlægningen af Royal Run i samarbejde med Skanderborg Kommune.

Derudover ønsker foreningen at stå for at organisere underholdning i Skanderborg bymidte – eksempelvis i eventzoner – og undersøge mulighederne for lokal sponsorfinansiering. De virksomheder, foreningen har været i dialog med, er positive, men vil først tage stilling til eventuel sponsorstøtte, såfremt der foreligger en politisk beslutning om at arbejde for værtskabet.

Skønnet ved Skanderborg har udarbejdet et oplæg, som vedlægges som bilag 4. Oplægget indeholder bl.a. et lavere budgetestimat baseret på dialog med Brønderslev Kommune om Royal Run 2024. Skanderborg Kommunes budget er udarbejdet på baggrund af samtaler med Royal Run-sekretariatet og dialog med andre tidligere værtskommuner.

Skanderborg Festivalklub (Smukfest)

Administrationen har været i dialog med Skanderborg Festivalklub, som arrangerer Smukfest, omkring deres muligheder for at støtte op om afviklingen af Royal Run på baggrund af deres mangeårige festivalerfaring. Skanderborg Festivalklub vil kunne tilbyde tilkøbt bistand fra deres søsterorganiseringer Event Safety og Smuk Event. Event Safety – Smukfest og Muskelsvindfondens fælles sikkerhedsorganisation – arbejder med sikkerhed ved store arrangementer, herunder crowd safety, sikkerhedsvagter og beredskab. Event Safety håndterer allerede sikkerheden omkring den royale del af Royal Run, hvilket giver dem indblik i arrangementets krav, som de vil kunne benytte sig af, hvis kommunen vælger at tilkøbe dem til den lokale løbssikkerhed. Derudover vil Smuk Event kunne tilkøbes til at levere forplejning og eventunderstøttelse til Royal Run. Skanderborg Festivalklub er positive over for et muligt Royal Run i Skanderborg Kommune og vil gerne bistå med generel sparring omkring eventafholdelse og frivilliginvolvering, mens øvrige ydelser forudsætter tilkøb gennem deres enheder Event Safety og Smuk Event. Der er ikke indhentet konkret pris herpå.

Frivillige

Der forventes, som tidligere nævnt, at skulle rekrutteres 300-400 frivillige til at hjælpe med den praktiske løbsafvikling på selve dagen for Royal Run. Undersøgelsen af den lokale opbakning til afvikling af Royal Run peger på, at der er stor velvilje til at hjælpe til som frivillig på selve løbsdagen i Skanderborg Kommune.

Ressourcer

Et år før Royal Run og frem til selve afviklingen intensiveres opgaverne gradvist – både i antal og hastighed. Særligt inden for projektledelse, koordinering, kommunikation, markedsføring samt sikkerheds- og beredskabsplanlægning. Royal Run-sekretariatet har lavet en oversigt, der angiver den forventede arbejdsbelastning i månederne op til løbsdagen, som kan ses i bilag 3.

Ifølge Royal Run-sekretariatet er det svært at skabe et klart billede af det samlede ressourceforbrug ved at være værtsby for løbet. Mange værtskommuner har ikke opgjort deres samlede ressourceforbrug eller medregnet medarbejderressourcer i deres budget.

Horsens Kommune har dog ved det seneste Royal Run i 2025 fremlagt en detaljeret budgetopgørelse for deres løbsafvikling. Den viser, at Royal Run kostede kommunen 2,5 mio. kr. Horsens Kommune har dog ikke registreret, hvor mange medarbejdertimer, der er brugt på afviklingen af Royal Run herudover. På baggrund af erfaringer i andre kommuner anslås det, at der i kommunen skal afsættes to årsværk til planlægning, kommunikation, myndighedsgodkendelser og ledelseskrafter til gennemførelse af Royal Run. Heraf et betydeligt ressourcetræk i Teknik og Miljø til eksempelvis myndighedsgodkendelser og omlægning af trafikale forhold, der eventuelt kan betyde nedprioritering af andre opgaver i perioden. Horsens Kommune har også haft indtægter til afviklingen af Royal Run fra blandt andet Danmarks Idrætsforbund og fra forskellige sponsorer. Horsens Kommune har ikke oplyst, hvor stor indtægten var lokalt.

Ifølge Royal Run-sekretariatet skal ressourceforbruget i de kommunale medarbejdertimer ses i lyset af flere faktorer, bl.a. hvor krævende løbsruter, der vælges, om det kræver stor trafikale omlægning, af ambitionerne med underholdning til løbet, af eksisterende eventkompetencer i den kommunale forvaltning og ekspertisen i løbsafvikling hos de lokale løbeklubber. Skanderborg Kommune har ikke eventkompetencer i stor skala på hylden i administrationen eller i de lokale løbeklubber. Selv kommuner med en egentlig eventorganisation tilkendegiver, at det er en af de mest krævende opgaver, de har håndteret. Eksempelvis er Herning Kommune en af Danmarks mest erfarne eventkommuner, og kommunen oplyser, at der i forbindelse med afviklingen af Royal Run skal påregnes et betydeligt kommunalt ressourcetræk.

Endvidere skal kommunen, som tidligere beskrevet, som del af et Royal Run-værtskab, medfinansiere en bevægelsesmedarbejder, der er ansat helt eller delvist i tre år.

Ambitioner med Royal Run

Royal Run giver anledning til en generel drøftelse af, hvad Skanderborg Kommunes ambitioner er med Royal Run-eventet på idræts- og sundhedsområdet.

Royal Run er en festdag, hvor man ud over kongeligt visit, får mange besøgende – både deltagere og tilskuere. Erfaringerne fra tidligere værtsbyer er dog, at det primært er egne borgere og borgere fra omkringliggende kommuner, der deltager i Royal Run. Eventet kan være inspiration til mere bevægelse blandt borgere før og efter løbet.

I Skanderborg Kommune er der tradition for lokalt initierede og drevne arrangementer. Hvis der med satsninger som Royal Run ønskes et større fokus på understøttelse af større events, vil det kræve, at der afsættes ekstra ressourcer til formålet, da det er en tung opgave at tiltrække, planlægge og afvikle den type events. Det rejser også spørgsmålet om, hvorvidt Royal Run er startskud til en eventkommune, hvor administrationen skal læres op i eventafvikling, eller om Royal Run tænkes som en engangsevent. I sidstnævnte tilfælde kan det vise sig ressourcemæssigt mest hensigtsmæssigt, at administrationen uddelegerer Royal Run helt eller delvist til en professionel eventaktør.

Økonomi

Såfremt Skanderborg Kommune vælger at arbejde videre mod værtskab, skal der forventeligt afsættes:

- 2,5 mio. kr. til praktisk afvikling
- medarbejderressourcer svarende til ca. 2 årsværk.

Samlet estimeret ressourceforbrug: ca. 3,7 mio. kr.

Hertil skal der afsættes økonomi til en bevægelsesmedarbejder, der er ansat helt eller delvist i tre år. Royal Run medfinansierer ansættelsen med 250.000 kr. i år 1, 125.000 kr. i år 2 og 75.000 kr. i år 3. Øvrige omkostninger afholdes af kommunen.

Herfra skal trækkes evt. sponsorindtægter. I forhold til medarbejderressourcer kan det evt. være muligt at reducere forbruget med op til ½ årsværk, hvis eventzoner m.v. enten kan uddelegeres til frivillige eller tilkøbes.

Dialog og høring

Administrationen har haft dialog med kommunens lokale løbeklubber, det lokale erhvervsliv og detailhandel, Skanderborg Festivalklub (Smukfest) og Skønnest ved Skanderborg for at undersøge den lokale opbakning til at bistå med afviklingen af Royal Run.

Sundhed

Da Royal Run er et enkeltstående motionsarrangement, kan man ikke forvente dokumenterbare sundhedseffekter. Royal Run har en lav adgangstærskel, bred målgruppe og stærk symbolsk værdi. Den reelle folkesundhedsmæssige gevinst afhænger af lokal opfølgning, herunder kobling til foreningsliv, sundhedstilbud og vedvarende aktiviteter.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 7. april 2026, punkt 71:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv med bemærkning om, at såfremt der arbejdes videre med at blive værtsby for Royal Run, bør arbejdet koordineres med den øvrige generelle borgerrettede forebyggelse.

Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 40:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at der i forbindelse med budgetarbejdet i 2026 (Budget 2027-2030) tages stilling til, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at komme i betragtning til at blive værtsby for Royal Run med sigte på 2029.

Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at der i forbindelse med budgetarbejdet i 2026 (Budget 2027-2030) tages stilling til, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at komme i betragtning til at blive værtsby for Royal Run med sigte på 2029.

Bilag

Bilag 1 Interesetilkendegivelse som kandidatby til Royal Run

Bilag 2 Samarbejdsaftale om Royal Run

Bilag 3 Forventet arbejdsbelastning op til Royal Run

Bilag 4 Input fra Skønnest ved Skanderborg

Punkt 77: Budget 2027-2030 - forslag til forandringer

00.30.10-S55-7-26

Resumé

Med denne sag skal Økonomi- og Erhvervsudvalget arbejde videre med forslag til Budget 2027-2030. Sagen drøftes igen på udvalgmødet den 17. juni. Derefter afleveres Økonomi- og Erhvervsudvalgets forandringsforslag til den samlede budgetproces til Byrådet.

Sagsfremstilling

Budgetdrøftelserne ligger i forlængelse af udvalgets drøftelser på april-møderne.

Udvalgenes budgetdrøftelser

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 20. maj 2026 skal udvalget beslutte, om der skal udarbejdes yderligere forslag til forandringer på drift og anlæg til udvalgets videre budgetarbejde og prioritering. Forandringsforslagene kan udspringe af:

1. Input fra borgere og foreninger via budgetpostkassen (bilag 1)
2. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget på driftsområdet
3. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget på anlægsområdet.

Udvalget skal endvidere behandle øvrige punkter, som er relevante for budgetprocessen i udvalget.

Det samlede budgetmateriale afleveres til Byrådet efter mødet i juni. På mødet i juni skal udvalget tage stilling til, hvilke forandringsforslag på drift og anlæg, der skal sendes videre til den samlede budgetproces samt foretage en prioritering af forslagene. På anlægsområdet skal udvalget endvidere tage stilling til, hvorvidt der skal peges på omprioritering af eksisterende anlæg til fordel for nye anlæg.

1. Input fra borgere og foreninger via budgetpostkassen

Budgetpostkassen blev tømt den 24. april 2026. Ved fristens udløb var der på Økonomi- og Erhvervsudvalgets område kommet følgende forslag:

- Input til Budget 2027-2030 fra Ry+ (byrum, parkering og vejbelægning i Ry)
 - Forslaget går på tværs af politikområderne Vej og trafik og Erhverv og turisme, og behandles derfor også i Klima-, Miljø- og Planudvalget.

Alle input kan læses i bilag 1, som er vedhæftet dagsordenspunktet.

2. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget vedrørende drift

Fagudvalgene er politikformulerende og politikkontrollerende inden for deres respektive fagområder. Udvalgene kan på den baggrund fremsætte forslag til forandringer på drift.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 22. april 2026, at der skulle arbejdes videre med nedenstående emner på driften. Udkast til forslag vedrørende de enkelte emner er vedhæftet som bilag 2 til 5:

- Koordinering af beredskabsplanlægning m.v.
- Sikkerhed, forebyggelse og sikring af kommunale bygninger m.v.
- Drift og vedligehold af sikringsanlæg i kommunale bygninger (bemærk, at beløbet kvalificeres frem mod udvalgmødet 17. juni 2026)
- Øget andel af "velfærdsnyligninger" i de kommunale indkøb.

Dertil kommer, at Byrådet den 26. februar 2025 vedtog, at spørgsmålet om en eventuel forsat anvendelse af "GodAdgang.dk" skulle tages op ved budgetforhandlingerne for 2027 og frem. Der er vedhæftet følgende forslag som bilag 6:

- Fortsat medlemskab af God Adgang.

3. Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol og andre ønsker fra udvalget vedrørende anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal beslutte, om der, med udgangspunkt i udvalgets politikkontrollerende rolle, skal formuleres konkrete forandringsforslag på anlæg.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 22. april 2026, at der skulle arbejdes videre med nedenstående emner på anlæg. Udkast til forslag vedrørende emnerne er vedhæftet som bilag 7-10:

- Oversvømmelse ved Børnehuset Græshoppen/Guldsmeden Skovby
- Udfordringer med indeklima ved Bavnebjerg
- Buffertank ved Skanderborg Kulturhus
- Bygningsændringer ved brandstation.

4. Øvrige punkter, som er relevante for budgetprocessen

Der kan endvidere være andre punkter end de ovennævnte, som er relevante at tage med i budgetprocessen. Udvalget drøfter og beslutter, om der er andet, der skal prioriteres på udvalgsrådet den 17. juni 2026.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR, chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb, chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv samt chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at de forslag, der er kommet ind via budgetpostkassen og de forslag/emner, som Økonomi- og Erhvervsudvalget på april-mødet ønskede belyst, drøftes med henblik på udvalgets endelige prioritering på juni-mødet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der ud over de i sagsfremstillingen nævnte emner også skal udarbejdes forslag vedrørende følgende:
 - Drift:
 - Retning for salg af Bakkeskolegrunden i Hørning
 - Skanderborg Kommune som værtsby for Royal Run i 2029
 - Videreførelse af Byrådets handleplan for tiltrækning og tilknytning af arbejdskraft.

Bilag

Bilag 1 Budgetinput fra borgerne til og med den 24. april 2026

Bilag 1a til pkt. 4.2 Projekt på "Toppen" - skitseforslag

Bilag 1b til pkt. 4.3 HerVærket - Ønske om tilskud - skitseforslag

Bilag 1c til pkt. 4.4 Ejer Bavnehøj drift og vedligehold - Skitseprojekt

Bilag 2 Koordinering af beredskabsplanlægning mv. - forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 3 Sikkerhed, forebyggelse og sikring af kommunale bygninger mv. - forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 4 Drift og vedligehold af sikringsanlæg - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 5 Krav om velfærdsmærket kylling - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 6 Fortsat medlemsskab af God Adgang - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 7 Oversvømmelse ved Børnehuset Græshoppen-Guldsmeden Skovby - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 8 Udfordringer med indeklima ved Bavnebjerg - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 9 Buffertank ved Skanderborg Kulturhus - Forandringsforslag til Budget 2027

Bilag 10 Bygningsændringer ved brandstation - Forandringsforslag til Budget 2027

Punkt 78: Udviklingspolitik 2026-2029

00.01.00-A00-33-25

Resumé

Med denne sag skal Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfte centrale målsætninger og indikatorer for Udviklingspolitik 2026-2029.

Sagsfremstilling

På temamødet den 29. april drøftede det samlede Byråd et udkast til indhold i en kommende udviklingspolitik på bagkant af input fra fagudvalgene, og satte dermed rammen for udvalgenes drøftelser om indikatorer i fagudvalgene i maj.

Arbejdet med Udviklingspolitik 2026-2029 blev igangsat i februar, hvor Byrådet havde et fælles introseminar i Horsens. På introseminaret var der enighed om følgende overordnede pejlemærke for det viderearbejde med Udviklingspolitik 2026-2029:

- Visionen ”Mennesker Møder Mennesker i Danmarks Smukkeste Kommune” skal fortsat være det overordnede pejlemærke for Byrådets arbejde de kommende år.
- Udviklingspolitik 2026-2029 skal bygge videre på det eksisterende fundament, dvs. bestå af fire strategiske spor.
- Udviklingspolitik 2026-2029 skal vise Byrådets ambitioner udadtil.
- Byrådet ønsker med Udviklingspolitik 2026-2029 at arbejde med strategiske målsætninger på både kort og lang sigt. Dette skal sikre, at udviklingspolitikken både leverer politiske resultater på en 4-årig bane, samtidig med at den er ambitiøs og fastholder et mere langsigtet udviklingsperspektiv.
- Udvalgene arbejder sideløbende med udviklingspolitikken med politikkontrol og politikformulering med Byrådets øvrige (fag-)politikker.

Fagudvalgene drøftede i april, hvilke særlige indsatsområder udviklingspolitikken skal fokusere på. Skitsen til Udviklingspolitik 2026-2029 er på bagkant af disse drøftelser justeret og består nu af visionen "Mennesker Møder Mennesker" og fire strategiske spor:

- Udvikling i hele kommunen
- Muligheder for alle - vores stærke udgangspunkt forpligter
- Det gode liv i fællesskabet
- Grønnere og smukkere.

Det videre arbejde

På mødet i maj 2026 skal Økonomi- og Erhvervsudvalget arbejde med at formulere konkrete indikatorer på kort og lang sigt, som kan bruges til at følge den politiske udvikling af de respektive målsætninger.

Bilaget med det foreløbige udkast til en rammesættende indledning og indhold i de fire strategiske spor, herunder målsætninger, er vedhæftet. Bilaget er det samme, som fagudvalgene havde som grundlag deres drøftelse den 6. maj. Der arbejdes sideløbende med at indarbejde udvalgenes vedtagelser og drøftelser i en opdateret udgave frem mod partiledermøde og temamøde.

Der er også vedhæftet supplerende slides, som Økonomi- og Erhvervsudvalget kan anvende i drøftelsen af mulige indikatorer for, hvordan man politisk vil kunne følge en udvikling på de valgte målsætninger. Det er muligt, at nogle af de nuværende 12 'målsætnings-dotter' kan udgå.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at forslag til indikatorer for udviklingspolitikkenes målsætninger Økonomi- og Erhvervsudvalgets område drøftes.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at der skal være et fokus på iværksætter i udviklingspolitikken.

Bilag

Opsamling fra introseminar og udvalgsformandsmøde_opdateret 23. april.docx

Slides til udvalgs møder 6. maj

Punkt 79: Status for udvikling på Himmelbjerget

24.05.10-P20-2-26

Resumé

Med denne sag skal Byrådet godkende rammerne for udbud af et forprojekt for etablering af et besøgscenter på Himmelbjerget under forudsætning af, at der kan tilvejebringes ekstern finansiering hertil samt godkende afholdelse af offentligt informationsmøde om status for udviklingen på Himmelbjerget. Byrådet orienteres desuden generelt om status for udviklingsplanen for Himmelbjerget.

Sagsfremstilling

I 2021 udarbejdede Skanderborg Kommune i samarbejde med Tårnkomiteen, Naturstyrelsen Søhøjlandet og Realdania en udviklingsplan og hvidbog for Himmelbjerget (se bilag 1). Formålet med planen var at afdække potentialet for, hvordan der kan gennemføres en langsigtet udvikling på Himmelbjerget, som kan fremme turismen, styrke formidlingen af den danske demokratihistorie og forbedre ankomstoplevelserne fra både land og sø samt generelt understøtte Himmelbjergets identitet gennem begivenheder og arrangementer. Planen blev præsenteret på et offentligt møde på Himmelbjerget, og der var udbredt opbakning til planen.

Der er nedsat en styregruppe for Udviklingsplan Himmelbjerget (se vedlagte organisationsdiagram, bilag 2) med deltagelse af borgmester Frands Fischer, byrådsmedlemmerne Claus Leick, Jens Szabo og Anne Heeager, formand Peter Busck, Tårnkomiteen og skovrider Søren Hald, Naturstyrelsen Søhøjlandet. Styregruppen har til opgave at koordinere realisering af planen.

Tårnkomiteen har ansvaret for etablering af eventplads/velkomstplads, boardwalk, amfiscene, madpakkehus og anlæg af nyt skovparkeringsområde til erstatning for P1, hvor der plantes mere skov. Naturstyrelsen står for landskabspleje, herunder sikring af udsigter fra og til Himmelbjerget og sti- og rutemarkeringer. Skanderborg Kommune har teten i forhold til besøgs/velkomstcenter på toppen og styrkelse af velkomstoplevelsen ved søen og nyt broanlæg.

Naturstyrelsen Søhøjlandet udarbejdede i 2022 en grundig landskabsanalyse af bevoksningen på Himmelbjerget, og hvordan den har ændret sig over tid. Landskabsanalysen blev præsenteret på et offentligt møde i efteråret 2022 sammen med planerne om at genskabe udsigterne til og fra Himmelbjerget. På mødet var der stor opbakning til planerne, og i 2024 gik fældningen af primært selvsået bevoksning i gang, og udsigten til og fra Himmelbjerget blev genskabt.

Tårnkomiteen har sammen med Naturstyrelsen søgt og fået de fornødne tilladelser og dispensationer fra Fredningsnævn, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) og Skanderborg Kommune til anlæg af boardwalk/stiforbindelse, eventplads, madpakkehus, amfiscene og nyt skovparkeringsområde. Anlæggene vil blive etableret i takt med, at der tilvejebringes finansiering hertil.

Med Byrådets beslutninger om bevilling til nyt broanlæg ved Julsø (Himmelbroen) i april 2025 og om køb af Hotel Himmelbjerget og Hotel Julsø-grunden i august 2025 er der samlet taget store skridt i realisering af planen.

Vision for Hotel Himmelbjerget og Julsø-grunden

Den politiske styregruppe for Himmelbjerget arbejder fortløbende med udvikling af visionen for Hotel Himmelbjerget og Julsø-grunden (visionsoplæg vedlagt som bilag 3). Pejlemærket er, at der skal etableres et ambitiøst og markant besøgscenter som anker i den samlede fortælling om den nationale og stedbundne demokratihistorie på Himmelbjerget. Centret skal perspektivere aktuelle demokratiske udfordringer nationalt og internationalt og inspirere og engagere gæsterne. Besøgscentret skal have en kvalitet formidlingsmæssigt og arkitektonisk, der giver gennemslagskraft i Danmark og i udlandet. Som en del af besøgscentret etableres et mindre anlæg ved søen for foden af Himmelbjerget, der byder velkommen til de mange gæster, der ankommer med turbådene, roere og vandrere.

Styregruppen har i april 2026 været på studietur til en række besøgscentre for at indsamle erfaringer om samarbejde med fonde, organisering, drift og involvering af frivillige.

Nyt broanlæg ved Julsø

Byrådet har i 2025 bevilget 11 mio. kr. til anlæg af Himmelbroen. Den nye bro skaber bedre faciliteter for Hjejlebådene og for de rekreative sejlere, og vil udgøre en oplevelse i sig selv. Af hensyn til Hjejlebådenes drift skal anlæg ske i perioden 1. oktober - 1. maj. Desværre kunne der ikke ske anlæg i vinteren 2025/2026, fordi tilladelsen fra SGAV ikke var modtaget, og de kommunale tilladelser/dispensationer var blevet påklaget. SGAV's dispensation til anlægget er nu

modtaget. Under forudsætning af klagenævnenes behandling forventes der at ske anlæg af broen i vinteren 2026/2027. Anlægget er sendt i udbud (med forudsætning om de nødvendige tilladelser) med frist den 22. maj 2026.

Forprojekt for etablering af besøgscenter

En række forhold skal belyses for at kunne træffe beslutning om form og indhold i besøgscentret. Der er formuleret en overordnet ramme for et forprojekt, der kan omsætte og kvalificere visionen og herigennem tilvejebringe et beslutningsgrundlag på et samlet og sammenhængende projekt på et detaljeringsniveau, der efterfølgende vil kunne omsættes til udbud af opgaven.

Forprojektet skal bidrage med skærpelse af visionen for besøgscenter, formidlingskoncept, målgruppe- og markedsanalyse, arealanalyse, funktionsprogram og scenarier for eventuel udnyttelse af eksisterende bygninger versus nybyggeri, udbudsstrategi, rammetidsplan for anlæg inkl. udbud, anlægs- og driftsøkonomi og samlet projektøkonomi.

Forprojektet skal hermed tilvejebringe et beslutningsgrundlag med anbefalinger til det videre forløb for projektets gennemførelse med henblik på udbud af opgaven og udgøre et godt afsæt for den videre fondssøgning. Forprojektet indeholder således både et formidlingsprojekt, et bygningsprojekt og et organisations- og driftsaspekt. Sporene skal smelte sammen og opfattes som en helhed:

- Formidling af Danmarks demokratihistorie og den stedbundne demokratihistorie på Himmelbjerget. Ved søbredden, formidling af områdets friluftsmæssige oplevelser omkring Himmelbjerget og langs Gudenåen.
- Etablering af et samlet Besøgscenter Himmelbjerget, der på toppen etableres i eksisterende bygning eller i nybyggeri, og ved søen i nybyggeri samt ved udnyttelse af eksisterende bygning.
- Organisering af projektet, der sikrer soliditet i forhold til den økonomiske drift, dynamisk formidling og fokus på involvering af interessenter og lokalsamfund.

Rammerne for forprojektet er uddybende beskrevet i vedlagte bilag 4 Forprojekt Besøgscenter Himmelbjerget.

Der er søgt fonde om midler til et forprojekt. Der forventes anvendt medarbejderressourcer fra primært Udvikling, Kultur og Erhverv og Anlæg og Ejendomme i størrelsesordenen cirka tre årsværk til gennemførelse af forprojektet.

Informationsmøde

Der er berammet et offentligt møde på Hotel Himmelbjerget den 17. juni 2026 kl. 19, hvor der kan informeres om status for de enkelte delprojekter på Himmelbjerget m.v.

Claus Leick og Jens Szabo, medlemmer af den politiske styregruppe for Himmelbjerget, samt chefkonsulent Bente Hornbæk deltager i sagens behandling på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde.

Økonomi

Der reserveres årligt 400.000 kr. til udvikling på Himmelbjerget af de midler, som tilskuddet til Visit Aarhus blev reduceret med fra og med 2023. Af disse midler er forbrugt 335.000 kr. til henholdsvis lysanlæg på Himmelbjerget samt midler til afholdelse af arkitektkonkurrence om nyt broanlæg ved Julsø.

Det skønnes, at udgifterne til det skitserede forprojekt beløber sig til ca. 3,4 mio. kr. Udgiften søges fondsfinansieret. I givet fald vil fondsbevillingerne medføre en fondsmoms i størrelsesordenen ca. 580.000 kr.

Den kommunale medfinansiering vil være i form af medarbejderressourcer (ca. 3 årsværk) og fondsmoms. Medarbejderressourcerne afholdes i forprojektfasen af eksisterende ressourcer ved omprioritering af opgaver. Der må forventes et behov for tilførsel af medarbejderressourcer, når projektet overgår til udbuds- og anlægsfasen, idet fonden ikke medfinansierer medgåede kommunale medarbejderressourcer.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 106:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at der under forudsætning af ekstern medfinansiering udbydes et forprojekt, der skal anbefale ét samlet formidlingsprojekt på Himmelbjerget
- at eventuel fondsmoms i givet fald finansieres af de afsatte midler til udvikling på Himmelbjerget, dog max 600.000 kr.
- at der afholdes informationsmøde om udviklingen på Himmelbjerget på Hotel Himmelbjerget den 17. juni 2026 kl. 19.00.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Udviklingsplan for Himmelbjerget, inkl. forståelsespapir og hvidbog, 2021

Bilag 2 Organisering af arbejdet med Udviklingsplan Himmelbjerget

Bilag 3 Visionsoplæg, marts 2026

Bilag 4 Forprojekt Besøgscenter Himmelbjerget

Punkt 80: Opgave- og ansvarsfordeling samt organisering på sundheds- og omsorgsområdet

00.15.01-P00-1-25

Resumé

Med denne sag foreslås en ændret opgave- og ansvarsfordeling samt organisering af sundheds- og omsorgsområdet i Skanderborg Kommune.

Sagen behandles indledningsvist i Sundheds- og Omsorgsudvalget med henblik på godkendelse og fremsendelse i lovpligtig høring samt høring i relevante lokalMED-udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

I maj 2025 drøftede Sundheds- og Omsorgsudvalget en indstilling fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap om ændret opgave- og ansvarsfordeling samt organisering på sundheds- og omsorgsområdet. Indstillingen indeholdt forslag til to modeller for fremtidig opgave- og ansvarsfordeling samt organisering. En model hvor sundheds- og omsorgsområdet organiseres i tre kontraktområder, og en model hvor sundheds- og omsorgsområdet organiseres i to kontraktområder.

Sagen blev sendt i høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet. Seniorrådets høringssvar gav ikke anledning til ændringer i det fremlagte forslag. Der var ingen kommentarer til forslaget fra Handicap- og Psykiatrirådet.

Den 12. august 2025 andenbehandlede Sundheds- og Omsorgsudvalget sagen. Her vedtog udvalget,

- at få beskrevet og analyseret en ny mulighed, hvor de fire plejedistrikter/kontraktområder fastholdes samtidig med, at der laves en anden organisering af kontraktområderne Vores Køkken og Aktivitet og Træning, herunder konsekvenser af ændret økonomisk tildeling.

På baggrund af beslutningen er der udarbejdet en ny analyse. Analysen har medtaget ny viden om den kommende sundhedsreform og den ændrede økonomiske tildelingsmodel på sundheds- og omsorgsområdet. På den baggrund er forslagene opdateret med væsentlige ændringer og udvidet med en model, der fastholder fire distrikter/kontraktområder med ny organisering af kontraktområderne Vores Køkken og Aktivitet og Træning.

Sagen er efterfølgende behandlet på direktionmøde den 17. februar 2026. På den baggrund er notatet præciseret ift. at tydeliggøre, hvordan det lokale engagement og tilknytningen til lokale fællesskaber og lokalsamfundet kan bevares i en model med færre kontrakterheder samt opdateret ift. organisering af den lokale fælles administration. Notatet med forslag til modeller for ny opgave- og ansvarsfordeling samt organisering er vedhæftet som bilag.

Baggrund

Sundheds- og omsorgsområdet i Skanderborg Kommune består af distrikterne Galten, Hørning, Ry og Skanderborg samt de tværgående kontraktområder Aktivitet og Træning og Vores Køkken. Den nuværende opgave- og ansvarsfordeling fungerer godt. Der er et tæt samarbejde mellem kontraktområderne, en klar opgave- og ansvarsfordeling mellem distrikterne og de tværgående enheder og stærke ledernetværk på tværs af kontraktområderne.

Sundheds- og omsorgsområdet står midt i store forandringer med implementering af ældreloven, den kommende sundhedsreform og et øget fokus på forebyggelse og stærke lokale fællesskaber. Dette har givet anledning til at stoppe op og være nysgerrig på, om organisationen er bedst muligt rustet til at håndtere disse betydelige forandringer. Samtidig er det en lejlighed til at se på forhold, hvor der måske allerede i dag opleves potentiale for forbedringer. Dette falder sammen med, at organisationen har to ledige kontraktholderstillinger, hvilket også er en anledning til at se på stillingsindholdet for kontraktholderne.

Ændringer der kalder på handling

Implementering af ældreloven lægger op til en kulturændring. Der stilles større krav til fleksibilitet og beslutningskraft i de tværfaglige teams, hvilket har medført ændringer i organisering af arbejdet i ældreplejen ift. visitation, planlægning, koordinering, tværfagligt samarbejde og ledelse. Der er gang i en proces, hvor de tværfaglige teams i høj grad bliver ansvarlige for både planlægning, justering og udmøntning i samarbejde med borgerne.

Erfaringer fra kommuner, der har arbejdet med frisættelse, viser, at kulturændringerne kræver et stærkt ledelsesfokus med en borgernær ledelse, der er mere faciliterende og bedriver mere faglig ledelse. Det stiller nye krav til både ledelse og organisering, hvor borgernær ledelse og tværfaglige teams får en central rolle.

Samtidig betyder sundhedsreformen, at Region Midtjylland overtager flere opgaver, som i dag er organiseret i kontraktområdet Aktivitet og Træning i Skanderborg Kommune. Region Midtjylland forventes at overtage driften af Akut- og Rehabiliteringspladserne (Regionale Sundheds- og omsorgspladser) og den specialiserede genoptræning. Disse opgaver, varetages i dag af Aktivitet og Træning. Desuden forventes det, at regionen overtager dele af akutteamets opgaver. Akutteamet er i dag forankret i Distrikt Skanderborg.

Hvis regionen, som forventet, vælger at overtage ovenstående opgaver, vil kontraktområdet Aktivitet og Træning reduceres væsentligt som kontraktområde, og Distrikt Skanderborg vil skulle afgive en del af akutteamet. Særligt ift. Aktivitet og Træning vil der blive behov for at se på, hvordan de tilbageværende opgaver på kontraktområdet skal organiseres.

Derudover er der med både ældreloven og den lokale politiske dagsorden et øget fokus på forebyggelse gennem styrkede lokale fællesskaber, frivillighed og inddragelse af civilsamfundet. Dette kræver en organisering, der understøtter stærke samarbejdsflader til Fællesskabshuse og civilsamfundsaktører.

Tre modeller for fremtidig organisering

Der er udarbejdet tre bud på ændret opgave- og ansvarsfordeling samt organisering af sundheds- og omsorgsområdet. De tre bud er kvalificeret i de relevante MED-udvalg i organisationen. MED-udvalgenes tilbagemeldinger er vedhæftet.

For alle tre bud på organiseringer gælder:

- at Aktivitet og Træning nedlægges som selvstændigt kontraktområde, og funktionerne fordeles til distrikterne
- at Vores Køkken organiseres som en tværgående funktion under ét distrikt, og ordningen Den gode spiseoplevelse flyttes fra Vores Køkken til de enkelte plejehjem
- at der lokalt bliver råderum til at beslutte, hvordan den nye organisering bedst understøttes, så organisationen lykkes med håndtering af de kommende forandringer.

Organisering med fire kontraktområder på sundhed- og omsorgsområdet

Her bevares de fire kontraktområder Skanderborg, Ry, Galten og Hørning, mens Aktivitet og Træning opdeles i mindre enheder, der tilgår de fire kontraktområder. Vores Køkken organiseres under kontraktområdet Ry. Denne organisering er den mindst indgribende ændring for organisationen, og bevarer den lokale nærhed i distrikterne. Modellen giver i mindre grad mulighed for større ledergrupper med bedre mulighed for sparring og mindre råderum til mere lokalunderstøttelse ift. nærløselse. Der er desuden en opmærksomhed på, om kontraktholderstillingerne i de mindste områder fremadrettet vil være tilstrækkeligt attraktive.

Organisering med tre kontraktområder på sundhed- og omsorgsområdet

Her opdeles sundheds- og omsorgsområdet i kontraktområderne Galten-Hørning, Skanderborg og Ry (sidstnævnte lægges sammen med det geografiske område Låsby, der i dag er organiseret sammen med Galten). Aktivitet og Træning opdeles i mindre enheder, der tilgår kontraktområderne. Vores Køkken organiseres under kontraktområdet Ry. Denne organisering øger balancen mellem kontraktområdernes størrelse og udvider de lokale ledergrupper. Den bevarer en høj grad af lokal nærhed, men betyder samtidig en opsplitning i et af de nuværende kontraktområder.

Organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet

Med to kontraktområder samles de nuværende fire distrikter i to større enheder: Galten-Hørning og Skanderborg-Ry. Aktivitet og Træning opdeles i mindre enheder, der tilgår kontraktområderne. Vores Køkken organiseres under kontraktområdet Skanderborg-Ry. Denne organisering giver større faglige og økonomiske synergier, færre koordinationsflader og et styrket strategisk ledelsesrum. Det er en opmærksomhed, at kontraktområderne får et stort opgave- og ledelsesspænd.

Anbefaling: To kontraktområder

I den nuværende geografiske opdeling er der stor forskel på størrelsen af kontraktområderne. Med en ny organisering i to, tre eller fire kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet vil områderne få en mere ensartet størrelse og dermed en mere sammenlignelig økonomi, et mere balanceret antal ledere og bedre muligheder for at løse opgaver på tværs af fællesskabet. Det vurderes derfor, at alle tre modeller kan fungere i praksis.

Chefgruppen i Sundhed, Omsorg og Handicap anbefaler en organisering med to kontraktområder. Det vurderes, at modellen med to kontraktområder giver de bedste forudsætninger for at realisere intentionerne i ældreloven, styrke den borgernære ledelse og sikre en bæredygtig organisering med attraktive lederstillinger. Samtidig skaber modellen en god balance i tværgående opgaver og de bedste muligheder for stærk lokal understøttelse. Organiseringen vil desuden øge balancen mellem kontraktområdernes størrelse og udvide de lokale ledergrupper.

Proces- og tidsplan

Der udarbejdes en procesplan i overensstemmelse med Skanderborg Kommunes ”Drejebog for større organisationsændringer”. Processen vil tage højde for, at vilkårene for de berørte medarbejdere og ledere afhænger af deres funktion og organisatoriske placering. Derfor vil der blive lavet både en samlet procesplan og lokale procesplaner for de enkelte enheder. Dette sikrer, at alle gældende retningslinjer for organisationsændringer bliver overholdt, herunder involvering af relevante faglige organisationer, interne stabsfunktioner, MED-udvalg, kontraktområder osv.

Ændringen i organiseringen vil også medføre, at der skal etableres en ny MED-struktur i Sundhed, Omsorg og Handicap. Denne nye struktur skal godkendes af HovedMED-udvalget, og det vil indgå som en del af den samlede procesplan.

Ikrafttrædelse

Der anbefales en løbende ikrafttrædelse, hvor enkelte teams, afdelinger og enheder kan overgå til den nye organisering på forskellige tidspunkter i løbet af 2026, men med fuld implementering den 1. januar 2027. Denne fleksibilitet skal sikre, at ændringerne kan gennemføres så hurtigt som muligt, samtidig med at der tages hensyn til den kommende sundhedsreform og behovet for en sammenhængende proces, hvor der sikres stabil drift og høj faglig kvalitet i hele perioden.

På mødet i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 8. april 2026 indleder chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap med et oplæg. Oplægget er vedhæftet som bilag til punktet.

Supplerende sagsfremstilling til Sundheds- og Omsorgsudvalget den 6. maj 2026:

Forslaget har været sendt til høring i de relevante lokale MED-udvalg og lovpligtig høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet. Der er indkommet høringssvar fra alle høringsparter med undtagelse af Handicap- og Psykiatrirådet, der har valgt ikke at indsende et høringssvar.

Det vurderes, at høringssvarene ikke indeholder væsentlige nye oplysninger og forslag, der giver behov for ændringer i det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet.

Høringssvarene viser overordnet opbakning til en ændret organisering, men også forskellige vurderinger af valg af model.

Et flertal i Seniorrådet anbefaler fire kontraktområder, mens de lokale MED-udvalg primært forholder sig til fordele og opmærksomhedspunkter ved to kontraktområder og med forskellig tydelighed overordnet bakker op om anbefalingen. På tværs af høringssvarene er der enighed om, at der – uanset valg af model – skal arbejdes målrettet med ledelsesspænd, borgernærhed, medarbejderinddragelse, stærke tværgående funktioner samt kultur- og forandringsledelse i den videre proces.

Dialog og høring

Forslaget indstilles til lovpligtig høring i Seniorrådet og Handicap- og Psykiatrirådet og behandles derefter i Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Derudover indstilles, at forslaget sendes til høring i de relevante lokalMED-udvalg.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 23. marts 2026, punkt 66:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap med bemærkning om, at et væsentligt hensyn er at sikre, at den løsning, der vælges, er den fagligt og økonomisk mest bæredygtige.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 8. april 2026, punkt 35:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet sendes til høring i de relevante lokalMED-udvalg og i lovpligtig høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet inden det derefter behandles i Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Claus Bloch og Jens Szabo kunne ikke støtte vedtagelsen, idet de begge ønskede at fremsende forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med fire kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet i høring.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 47:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog at indstille.

- at det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet godkendes til løbende ikrafttrædelse med fuld implementering pr. 1. januar 2027.

Claus Bloch og Jens Szabo kunne ikke støtte vedtagelsen, idet de begge ønskede at indstille forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med de fire nuværende kontraktområder.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet

Indstilling

Supplerende indstilling til Sundheds- og Omsorgsudvalget den 6. maj 2026:

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet godkendes til løbende ikrafttrædelse med fuld implementering pr. 1. januar 2027.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling til Sundheds- og Omsorgsudvalget den 8. april 2026:

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet godkendes til løbende ikrafttrædelse med fuld implementering pr. 1. januar 2027
- at forslaget sendes til høring i de relevante lokalMED-udvalg og lovpligtig høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at det anbefalede forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med to kontraktområder på sundheds- og omsorgsområdet godkendes til løbende ikrafttrædelse med fuld implementering pr. 1. januar 2027.

Christina Bottke kunne ikke støtte vedtagelsen, idet hun ønskede at indstille forslag om ændret opgave- og ansvarsfordeling og fremtidig organisering med de fire nuværende kontraktområder.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Høringssvar til Ændret opgave- og ansvarsfordeling samt organisering på sundheds- og omsorgsområdet

Ændret opgave- og ansvarsfordeling samt organisering - præsentation til SOU.pptx

Opgave- og ansvarsfordeling samt organisering

Tilbagemeldinger fra kvalificering i MED

Punkt 81: Mål for søgning til ungdomsuddannelserne i 2027

15.00.00-G01-8-26

Resumé

Med dette punkt fastsættes måltal for søgning til ungdomsuddannelserne for unge i Skanderborg Kommune i 2027.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af lov om kommunal indsats for unge under 25 år, som trådte i kraft i august 2019, blev det besluttet, at kommunerne hvert år skal fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever. Måltallene skal offentliggøres på kommunens hjemmeside sammen med de aktuelle søgetal senest inden udgangen af maj det pågældende år.

Byrådet besluttede den 27. maj 2025 følgende måltal for 2026:

- 75 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2026 søger gymnasieuddannelserne
- 20 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2026 søger erhvervsuddannelserne.

I 2026 skal der således besluttes måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne i 2027 med udgangspunkt i uddannelsessøgningen i 2026. Uddannelsessøgningen for 2026 er vedlagt som bilag.

Uddannelsessøgningen i 2026

Tabellen nedenfor viser søgningen til ungdomsuddannelser for Skanderborg Kommunes 9. og 10. klasseelever i 2026 sammenlignet med landstallene. Elever i 9. klasse, der har søgt 10. klasse, indgår ikke i tallene. I det vedhæftede bilag fremgår en mere detaljeret oversigt over uddannelsessøgningen, herunder søgning til 10. klasse.

Søgning til ungdomsuddannelser for afgangselever fra 9. og 10. klasse i 2026 i pct.

	Skanderborg Kommune	Landstal
Gymnasiale uddannelser	76,3	73,7
Erhvervsuddannelser	18,0	19,0
FGU og STU	1,2	2,2
Øvrige	4,3	5,1
I alt	99,8*	100,0

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, 30. marts 2026. Øvrige dækker bl.a. over ungdomshøjskole, udlandsophold og arbejde. *På grund af op- og nedrundinger, giver summen for Skanderborg Kommune ikke 100 %.

I 2026 har søgetallene i Skanderborg Kommune ligget på niveau med landsplan i alle kategorier.

Da der er særligt fokus på søgningen til erhvervsuddannelserne både nationalt og lokalt, gives nedenfor et overblik over søgningen i 2026 sammenlignet med de to foregående år.

Søgning til
erhvervsuddannelserne
2024-2026 for
afgangseleverne fra 9. og
10. klasse med bopæl i
Skanderborg Kommune i
pct. i 2024-2026

2024	2025	2026

17,7%	19,8%	18,0
-------	-------	------

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, 30. marts 2026

Forslag til måltal for søgning til ungdomsuddannelser i 2027

På baggrund af uddannelsessøgningen i 2026 anbefaler administrationen, at måltallene for 2026 fastholdes i 2027:

- 75 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2027 søger gymnasieuddannelserne
- 20 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2027 søger erhvervsuddannelserne.

Når måltallene er vedtaget i Byrådet, offentliggøres de på kommunens hjemmeside.

På Arbejdsmarkedsudvalgets møde 3. juni 2026 gives en status på den kommunale ungeindsats. Denne status vil bl.a. fokusere på vejledningen og rådgivningen til de unge omkring uddannelsesvalg.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 47:

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge
- at det med udgangspunkt i andre kommuners højere niveau skal undersøges, om der er yderligere tiltag, der kan være med til at hæve niveauet i Skanderborg Kommune.

Sagen fremsendes til Børne-, Unge- og Familieudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne-, Unge- og Familieudvalget, den 6. maj 2026, punkt 49:

Børne-, Unge- og Familieudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge indstiller,

- at måltal for søgning til ungdomsuddannelser i 2027 fastsættes til:
 - 75 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2027 søger gymnasieuddannelserne
 - 20 % af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse i 2027 søger erhvervsuddannelserne.

Sagen fremsendes til Børne-, Unge- og Familieudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Uddannelsessøgning for afgangselever 2026 - Skanderborg

Punkt 82: Kommuneplantillæg 25-09 - ophævelse af ramme og af Lokalplan 3.Å1-03, Stjær grusgrav - igangsætning

01.02.05-P16-5-26

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal træffe beslutning om igangsætning af ophævelse af Kommuneplanramme 33.L.01 og ophævelse af Lokalplan 3.Å1-03 for Stjær grusgrav.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med høringen af Kommuneplan 25 har administrationen modtaget en henvendelse fra ejeren med ønske om ophævelse af Lokalplan 3.Å1-03 samt Kommuneplanramme 33.L.01 - Råstofområde Stjær.

Administrationen anbefalede i forbindelse med den endelige vedtagelse af kommuneplanen, at en eventuel ophævelse behandles i en selvstændig planproces.

Administrationen har i samarbejde med ansøger efterfølgende fået det nødvendige overblik over følgevirkningerne ved aflysning af planlægningen, herunder de tilknyttede deklamationer. Administrationen kan på den baggrund anbefale en aflysning af plangrundlaget.

Området, der har været anvendt til råstofindvinding (Stjær Grusgrav), er ved at være færdiggravet. Kommuneplanrammen og lokalplanen har primært haft til formål at regulere råstofindvindingen samt de tilhørende aktiviteter.

Planlægningen ønskes ophævet, da ejendommen rummer en væsentlig, lovligt opført bygningsmasse, som i dag hindres i fortsat anvendelse og salg, da lokalplanen indeholder en bestemmelse om, at bebyggelse, der ikke længere bruges til råstofformål, skal nedrives. Forbuddet er også tinglyst. En ophævelse vil mindske værdispild uden at tilsidesætte planmæssige eller landskabelige hensyn.

Lokalplan, kommuneplanramme og området fremgår af bilag.

Link til [Google Maps](#)

Formål

Formålet er at aflyse den gældende og forældede planlægning, som hindrer den ønskede fremtidige anvendelse af området.

Ved ophævelse af kommuneplanrammen og lokalplanen vil området fremadrettet kunne administreres efter planlovens almindelige landzoneregler. Dette giver mulighed for at vurdere fremtidig anvendelse samt eventuelle ændringer i bebyggelse og anvendelse gennem den almindelige landzoneadministration.

Forhold til nuværende planlægning

- Området er omfattet af Kommuneplan 25, Kommuneplanramme 33.L.01 - Råstofområde Stjær, der udlægger området til råstofindvinding. Rammen fastsætter krav om reetablering af området, og at der kun må opføres midlertidig bebyggelse, som er nødvendig for områdets drift.
- Området er desuden omfattet af Lokalplan 3.Å1-03, vedtaget i september 1998. Lokalplanens primære formål er at sikre vejadgang til grusgraven. Lokalplanen indeholder derudover bestemmelser om anvendelse af bebyggelse samt mulighed for etablering af en skydebane. Sikring af vejadgang til grusgraven samt mulighed for etablering af skydebane vurderes ikke længere at være aktuelt.
- Der er desuden tinglyst en deklamation fra 1978, hvor den daværende Århus Amtskommune er påtaleberettiget. Påtaleretten tilkommer i dag Skanderborg Kommune. Deklamationen blev tinglyst i forbindelse med tilladelse til opførelse af en maskinhal med vilkår om, at bygningen skal nedrives, når der ikke længere er behov for den i forbindelse med råstofindvindingen. Deklamationen vil kunne aflyses, hvis planlægningen for området ophæves.

Link til gældende lokalplan: [Lokalplan 3.Å1-03](#)

Link til gældende Kommuneplan 25: [Kommuneplanramme 33.L.01](#)

Lokalplanproces

Ophævelse af lokalplanen følger samme vedtagelses- og offentlighedsprocedure som vedtagelse af en ny lokalplan, mens ophævelse af kommuneplanrammen skal ske ved et kommuneplantillæg efter planlovens regler for kommuneplanlægning, herunder offentlig høring. Det forventes, at et eventuelt forslag kan behandles politisk i september 2026 med henblik på offentlig høring.

Ophævelse af lokalplaner, indgår i prioriteringsprincippernes laveste niveau. Sagsbehandlingen foretages ikke af en lokalplanlægger og har primært administrativ karakter. Derfor vil sagen ikke have nogen negativ indflydelse på udarbejdelse af øvrige lokalplaner.

Økonomi

Afledte udgifter

Der vurderes ikke at være kommunale anlægsudgifter forbundet med ophævelse af lokalplan og kommuneplanramme.

Klimapåvirkning

Ved at ophæve kravet om nedrivning bevares bebyggelsen med henblik på mulig fremtidig anvendelse.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 99:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at ophævelse af Lokalplan 3.Å1-03, samt Kommuneplantillæg 25-09 - ophævelse af Kommuneplanramme 33.L.01, igangsættes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at igangsætte ophævelse af Lokalplan 3.Å1-03 samt Kommuneplantillæg 25-09 - ophævelse af Kommuneplanramme 33.L.01.

Bilag

Lokalplan 3.Å1-03 Stjær Grusgrav

Kommuneplanramme 33.L.01 - Råstofområde Stjær

Kortbilag_ophævelse Lokalplan 3Å1-03

Punkt 83: Lokalplan 1215 Tingskovtoften - endelig vedtagelse

01.02.05-P16-13-24

Resumé

Høringsfristen er udløbet, og Byrådet anmodes om at tage stilling til de indkomne høringssvar og til endelig vedtagelse af planen.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på mødet den 28. februar 2026 (pkt. 25) at sende forslag til Lokalplan 1215 Tingskoven i offentlig høring. Planforslaget har været i høring i perioden den 3. marts til 14. april 2026.

Projektområdet/baggrund

Lokalplanområdet ligger i den sydlige del af i Anebjerg-området, som er et nyere byudviklings- og skovrejsningsområde mellem Skanderborg (Højvangen), Stilling-Gram og Fruering i den østlige del af Skanderborg by.

Link til Google Maps : [Tingskovtoften](#)

Link til NetGIS: kort.skanderborg.dk

Høringssvar

Der er indkommet i alt fem høringssvar (bilag 2). Alle fem svar og et samlet høringsnotat med administrationens bemærkninger til høringssvaret er vedlagt som bilag 1.

Høringssvar nr. 1. Indsiger gør opmærksom på, at høringssvaret ikke er justeret jf. Byrådets beslutning den 25. februar 2026, hvor det blev vedtaget, ”at justere forslaget således, at det fremgår, at byggeriet kan opføres både i tegl og/eller ubehandlet træ, og at det fremhæves, at tagmaterialer med integrerede solceller er en mulighed.”

Høringssvar nr. 2. Naturstyrelsen Søhøjlandet ønsker, at planlægningen sikrer, at skelgrænsen mellem private grunde og styrelsens skovareal er tydelig. Konkret anmodes om, at lokalplanens bestemmelser stiller krav om beplantning i nævnte skel i form af hækbeplantning.

Høringssvar nr. 3, 4 og 5. Indsigere foreslår etablering af støjvold på nordsiden af Frueringvej vest for lokalplanområdet. Dette for at skærme boligområdet Admiraltoften mod øget vejstøj og visuelle gener som følge af de to planlagte nye boligområder – Lokalplan 1215 og 1216.

Høringssvar nr. 3, 4 og 5 giver ikke anledning til ændringer. Administrationen lægger til grund, at den foreslåede jordvold har en placering uden for lokalplanområdet.

Ændringer som følge af høringssvar

Høringssvar nr. 1.

Det er en beklagelig fejl fra administrationens side, at byrådsbeslutningen ikke er blevet indarbejdet i forslaget forud for udsendelse i offentlig høring. Den vedtagne beslutning foreslås indarbejdet i den endelige vedtagne plan som følger:

Anvendelse af træ - § 6.1 første afsnit tilføjes:

”Endvidere må facader fremstå beklædt med ubehandlet træ.”

Redegørelsen suppleres (s. 11) med følgende, hvor anvendelse af træ er nævnt: ”Boligbebyggelsen bør i form og udseende tilpasse sig de omgivende boligområder i Anebjerg, hvor mursten og tagteglsten er de fremherskende facade- og tagmaterialer. Derudover må facader også beklædes med ubehandlet træ. Der kan dispenseres til alternative materialer jf. nedenfor.”

Og i redegørelsen (s. 12) ændres sætningen: "Facadebeklædning i form af metal og glas må kun ske i mindre grad, herunder også udvendig træbeklædning" til: "Facadebeklædning i form af metal og glas må kun ske i mindre grad".

Solceller - § 6.2, første afsnit, tilføjes: ”Tagmaterialer med integrerede solceller tillades, hvis de fremstår med farve i tilsvarende spektrum.”

Øvrige ændringer

Beplantning

Administration og udvikler har i hele planprocessen været i tæt dialog blandt andet omkring planteforhold i det nye boligområde. Dialogen er fortsat ind i høringsperioden, hvor det konkrete krav om nye træers art, størrelse og placering er blevet yderligere fagligt kvalificeret. På den baggrund foreslås § 7.17 Nye træer i høringsforlaget ændret, så

- antal af frugttræer på vildstamme er reduceret fra 20 til 10
- kravet til helt store træer (eg/lind) er reduceret fra 10 til 5, og
- kravet til antal træer med stammeomkreds 18-20 ved plantetidspunkt er reduceret fra 10 til 5.

Derudover foreslås småbladet lind tilføjet blandt mulige arter.

Endelig foreslås bestemmelsens krav vedrørende træernes voksested justeret som følger:

Fra ”Træernes voksested skal gives et omfang, der som min. svarer til træets drypzone ved udvokset størrelse. For at sikre gode vækstbetingelser skal træerne sikres et rodvenligt jordvolumen på min. 16 m³. Flere træer kan dele rodvolumen. I så fald skal der lægges 25 % til rodvolumens størrelse for hvert træ, der tilføjes. Vækstlaget for træer skal være min. 0,8 meter dybt.”

Til ”Træernes voksested skal gives et omfang, der som min. svarer til træets drypzone ved udvokset størrelse. Samtidig skal det sikres, at de nye træer gives et tilstrækkeligt voksevolumen til udvikling af rodnet. I den sammenhæng skal der også tages højde for eventuelt rodstandsede jordlag, som for eksempel kan forekomme på tidligere agerjord – se note.”

Noten foreslås samtidig tilføjet: ”Som følge af mange års ensartet dyrkning, hvor kun det øverste lag - ’pløjelaget’ - er behandlet, og der samtidigt er sket færdsel med tunge markredskaber, kan de underliggende jordlag være sammenpressede og dermed ’rodstandsede’ - svære at gennemtrænge, når nye træer skal udvikle deres rodnet.”

Høringsforslagets bilag 2, der med signatur viser ”Markante” henholdsvis ”Øvrige” træer erstattes med nyt bilag 2 i overensstemmelse med ovenstående ændringsforslag.

Derudover foreslås tre redaktionelle rettelser som følger:

- Lokalplanen fastlægger bestemmelse § 5.2 om, at der på frastykkede grunde inden for Delområde A2 kan etableres fritliggende enfamiliehuse, men det fremgår ikke af redegørelsens afsnit ’Åben-lav bebyggelse’ side 11 i forslaget, hvor afsnittet tilføjes:

”Det samme gælder inden for Delområde A2, hvor boliger på eventuelt frastykkede grunde også skal opføres og fremstå som længhuse.”

Overskriften til § 5.3 ændres samtidig fra ”§ 5.3 Delområderne B1, B3 og B4 - fritliggende enfamiliehuse”, til ”§ 5.3 Delområderne A2, B1, B3 og B4 - fritliggende enfamiliehuse”.

- § 11.2 tilføjes henvisning til § 7.17.
- I § 3.1 erstattes ”virksomhed” med ”liberalt erhverv”.

Befæstelse

Lokalplanen indeholder bestemmelser i § 5.8 (Befæstelse) og § 7.2 (Befæstelse/Opholdsarealer) om omfanget af befæstede arealer. Bestemmelserne har til hensigt at sikre, at Skanderborg Forsyning kan håndtere overfladevand fra området, samt at sikre, at området fremstår grønt og indrettes under hensynet til beskyttelse af områdets grundvand. Der har i forbindelse med det igangværende arbejde med udkast til lokalplanforslag 1216 for det nærliggende område syd for Frueringvej været arbejdet med at tydeliggøre forståelsen af tilsvarende to bestemmelser.

Administrationen foreslår, at bestemmelserne i nærværende Lokalplan 1215 konsekvensrettes, så bestemmelser bliver ens i de to lokalplaner. Der er altså ikke tale om faktuelle ændringer af bestemmelsernes krav, blot en ensartet formulering, som vil gøre de to lokalplaner lettere at forstå og administrere.

Økonomi

Med beslutningen om at sende forslag til Lokalplan 1215 i høring fulgte, at udgifter til stiforløb søges indarbejdet i kommunens budget ved endelig vedtagelse af lokalplanen.

Lodsejerne er således oplyst om, at de skal bidrage til etablering af den en øst-vest gående hovedstiforbindelse, som planlægningen sikrer. Der er mellem ejerne af arealerne inden for området tinglyst aftale om fordeling af udgifterne til interne veje, fællesarealer - og stier. Skanderborg Kommunes andel af anlægssummen til stianlægget anslås til ca. 1,5 mio. kr.

Lodsejerne er samtidig oplyst om, at Skanderborg Kommune vil være indstillet på at ekspropriere til stiarealer inden for og uden for lokalplanområdet. En sag om ekspropriationsvillighed vil blive forelagt Byrådet efter vedtagelsen af lokalplanen.

Efter etablering kan del af hovedstiforbindelsen fra Fruering Skovmark og mod Skanderborg Fælled, der ligger inden for lokalplanområdet, overdrages til Skanderborg Kommune. Afledt drift anslås at være 30.000 kr. årligt fra 2027.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 6. maj 2026, punkt 60:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at Lokalplan 1215 vedtages endeligt, med de i sagsfremstillingen foreslåede ændringer?
- at anlægssummen til stianlæg på 1,5 mio. kr. optages i teknisk budget 2027-2030 i 2027
- at driftsudgiften på stianlæg hæves med 30.000 kr. om året fra 2027.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Høringsnotat med administrationens bemærkninger, Lokalplan 1215 Tingskoven

Bilag 2 - Samlede høringssvar til lokalplanforslag 1215

Bilag 3 Forslag til lokalplan - opdateret

Punkt 84: Forslag til ny spildevandsplan for Skanderborg Kommune - udsendelse i høring

06.00.05-A00-3-20

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til, om forslag til ny spildevandsplan for Skanderborg Kommune skal udsendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til spildevandsplan er en fuld revision af gældende Spildevandsplan 2016-2020 og dertil hørende tillæg. I den gældende spildevandsplan er der vedtaget en række tiltag, herunder separatkloakering, spildevandskloakering, klimatilpasning samt miljømålsaktiviteter. Hvor det er aktuelt, er disse tiltag videreført i revisionen, men der vedtages ikke nye kloakerings- og klimatilpasningsprojekter med revisionen af spildevandsplanen.

En fuld revision af spildevandsplanen betyder bl.a., at datagrundlaget i spildevandsplanen er blevet opdateret. Datagrundlag omfatter tilretning af kloakoplandsgrænser, tilretning af kloakoplandstyper, udløbsdata, registrering af spildevandslav, ændret ejerskab af ledninger m.m. Dette vil blive uddybet senere i teksten med beskrivelse af, hvilken betydning ændringerne kan have for borgerne.

Klima-, Miljø- og Planudvalget er løbende blevet orienteret om status for arbejdet med revision af spildevandsplanen for Skanderborg Kommune, og Klima-, Miljø- og Planudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget har desuden vedtaget delelementer til spildevandsplanen undervejs i revisionen.

Den 21. maj 2025 vedtog Økonomi- og Erhvervsudvalget, at

- Skanderborg Forsyning A/S skal fastsætte serviceniveaut for tag- og overfladevand på terræn ved hjælp af den samfundsøkonomiske metode, samt definering af geografiske områder (spor B)
- Skanderborg Forsyning A/S kan udføre supplerende klimatilpasningstiltag efter omkostningsbekendtgørelsen (5 % reglen)
- fastsættelse af forhøjet serviceniveau samt udnyttelse af 5 % reglen skal foregå i tæt samarbejde mellem Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning A/S, så der opnås størst mulig synergi mellem klimatilpasning og byudvikling.

Valg af serviceniveau og betydningen af dette er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om serviceniveaubekendtgørelsen under fanen Klimatilpasning. [Se her](#).

Den 20. august 2025 vedtog Økonomi- og Erhvervsudvalget,

- at de foreslåede miljømål indgår i det videre arbejde med revision af spildevandsplanen.

De vedtagne miljømål er:

- Etablering af overvågning og vedligehold af datagrundlag/vidensgrundlag med henblik på kvalificering af indsatsbeslutninger
- Reducering af miljøbelastning grundet uvedkommende vand i kloaksystemet
- Udarbejdelse af robusthedsanalyser til reducere vandløbsbelastninger
- Helhedsorienteret vandhåndtering ved udarbejdelse af vanddisponeringsplaner for udvalgte større områder
- Håndtering af spildevand og slam med PFAS-forurening.

Miljømål hedder nu Kommunale mål, jf. ændret lovgivning, og målene er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om Kommunale mål. [Se her](#).

Spildevandsplanens projekter

I gældende Spildevandsplan 2016-2020 blev det vedtaget, at langt de fleste fælleskloakerede oplande i Skanderborg Kommune skulle separatkloakeres.

Med revisionen af spildevandsplanen fokuseres der i højere grad på at få ”mest miljø for pengene”, fremfor udelukkende at separatkloakere hele kommunen. Det betyder, at en del af de tidligere planlagte separatkloakerede områder vil udgå

som projekter i denne spildevandsplan.

De projektområder, der fortsat indgår i spildevandsplanen til separatkloakering, er prioriteret på baggrund af følgende:

- Udløb, der er udpeget som indsats i vandområdeplanerne
- Medfinansieringsprojekter, som skal igangsættes inden 2027
- Strukturplan for spildevand, som omhandler centralisering af renseanlæg
- Bindende projekter, som omhandler udførelse af de sidste etaper af eksisterende projekter. Hvis de ikke udføres, opnås miljøeffekten ikke
- Færdiggørelse af gamle projekter, hvor der fx mangler etablering af regnvandsbassin for et separatkloakeret område, førend projektet kan afsluttes.

De konkrete projektområder er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om separatkloakeringsprojekter under fanen Spildevand og regnvand. [Se her](#).

Administrationspraksisser

Administrationen har haft et tæt samarbejde med Skanderborg Forsyning A/S i arbejdet med revision af spildevandsplanen, og der er bl.a. blevet udarbejdet en række administrationspraksisser. De nye administrationspraksisser skal dels hjælpe borgerne, så de hurtigt og nemt kan finde svar på diverse spildevandsrelaterede emner, og dels skal de medvirke til en mere hensigtsmæssig og effektiv sagsbehandling, også i sager der går på tværs af Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning A/S.

Administrationspraksisserne er dynamiske, og kan ændres administrativt uden politisk godkendelse - dvs. uden at revidere spildevandsplanen eller vedtage tillæg til spildevandsplanen. Det skal bemærkes, at administrationspraksisserne er et supplement til spildevandsplanen, der skal gøre det nemmere at være borger og lette arbejdsgangene i administrationen. Desuden er det en vigtig pointe, at i den konkrete sagsbehandling af en sag, vil der altid være tale om en konkret vurdering, uanset hvad en eventuel administrationspraksis måtte sige.

Administrationspraksisserne er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om Administration. [Se her](#).

Min ejendom

Spildevandsplanen er opsat digitalt med udgangspunkt i borgernes behov for information på egen ejendom.

For borgerne er spildevandsplanen en forhåndsorientering om de kommende års tiltag og initiativer på spildevandsområdet. Derfor skal borgerne kunne slå deres ejendom op og se, hvad der gælder for dem. Dette får de mulighed for i kortet i spildevandsplanens afsnit om Min ejendom. [Se her](#).

Kortets opslagsværk vil være en forbedring af den mulighed, som findes i den gældende spildevandsplan. Ved adresseopslag i kortet får borgeren oplysninger om bl.a. nuværende og planlagte kloakeringsforhold samt eventuelle påbud vedrørende kloakeringsforhold på ejendommen, krav om spildevandsrensning for ukloakerede ejendomme, grundvandsforhold samt oplysninger om, om der er jordforurening på ejendommen. Sidstnævnte er relevant, hvis man ønsker at nedsive spildevand eller tag- og overfladevand på sin ejendom.

Datagrundlag

Som nævnt er datagrundlaget for spildevandsplanen blevet opdateret. Visse rettelser har ingen konkret betydning for borgerne, fx tilretning af kloakoplandsgrænser og kloakoplandstyper, da spildevandsplanen blot er rettet til de faktiske forhold.

Andre rettelser vil få større betydning for borgerne, nemlig registrering af spildevandslav samt ændret ejerskab af ledninger.

Spildevandslav

Når der skal registreres et spildevandslav, betyder det, at de berørte borgere vil få krav om etablering af et spildevandslav, der skal tinglyses.

Skanderborg Forsyning A/S fører som udgangspunkt kloakledninger frem til matrikelskel. Det betyder, at alle afløbsledninger på selve grunden er private og dermed grundejers ansvar. I nogle områder deles private kloakledninger mellem flere ejendomme. Disse fælles anlæg skal ejes, drives og vedligeholdes af grundejerne i fællesskab, og det betyder, at de skal oprette et spildevandslav, for at sikre enighed om vedligehold, placering af anlæg m.m. Mange af disse

fælles, private kloaksystemer er ældre og ikke formelt organiseret. Det kan give udfordringer, fordi grundejerne ikke altid er opmærksomme på deres ansvar, hvilket kan føre til mangelfuld vedligeholdelse og problemer med afløbssystemet.

I forbindelse med opdatering af datagrundlaget har administrationen fundet en lang række ejendomme, som deler private kloaksystemer imellem matriklerne. I den forbindelse er kloakoplandet blevet rettet til de faktiske forhold med registrering af spildevandslav på matriklerne. De berørte borgere bliver orienteret direkte med oplysning om, hvilke konsekvenser rettelserne har for dem. Den primære konsekvens vil være, at de skal blive enige om fordeling af vedligeholdelsesudgifter, og at aftalen skal tinglyses. Spildevandslav og administrationspraksis herfor er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om spildevandslav under fanen Administration. [Se her](#).

Ændret ejerskab af ledninger

I Skanderborg Kommune findes der rørledninger, som tidligere har været betragtet som en del af det tekniske system til håndtering af spildevand, og har derfor været optaget i spildevandsplanen med Skanderborg Forsyning A/S som ejer. Men i praksis har nogle af disse rørledninger fungeret som vandløb, da der ikke har været ledt spildevand i rørledningen. Da Skanderborg Forsyning A/S ikke må eje eller administrere sådanne rørledninger, udgår de af spildevandsplanen og overgår til at være private vandløb. Denne ændring af status betyder, at rørledningen automatisk bliver underlagt reglerne i vandløbsloven, og ejerskabet overgår til den lodsejer, hvis grund rørledningen ligger på. I forbindelse med revisionen af denne spildevandsplan er der registreret 10 rørledninger, der udgår af spildevandsplanen som værende spildevandstekniske anlæg. De berørte lodsejere bliver orienteret direkte i forbindelse med offentlig høring af spildevandsplanen. Afklaring af spildevandstekniske anlæg eller vandløb er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om ændret ejerskab af ledninger under fanen Vandløb og søer, og her fremgår de konkrete vandløbsstrækninger, det drejer sig om. Den tidligere omtalte rørledning i Stjør er et eksempel på et sådant vandløb/rørledning, der overgår fra spildevandsanlæg til privat rørlagt vandløb. [Se her](#).

Opdatering af datagrundlaget har været højt prioriteret i arbejdet med revision af spildevandsplanen for at sikre et troværdigt udgangspunkt for arbejdet fremover, og det er et arbejde, der vil fortsætte under planperioden. Visse rettelser kan indarbejdes løbende som berigtigelser, og andre vil blive indarbejdet via tillæg eller ved næste revision af spildevandsplanen.

Miljøvurdering

Spildevandsplanen er miljøvurderet, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM). Da der ikke vedtages nye projekter med revisionen af spildevandsplanen, men at der derimod udgår tidligere planlagte projekter, har miljøvurderingen primært handlet om, hvilke miljømæssige konsekvenser det kan have, at visse tiltag ikke gennemføres. Miljørapporten konkluderer, at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger eller øvrige tiltag i spildevandsplanen.

Et resumé af miljørapporten er beskrevet i spildevandsplanens afsnit om miljøvurdering under Vedtagelse, under fanen Om planen. Den fulde miljørapport kan ligeledes hentes på denne side. [Se her](#).

Økonomi

Ved vedtagelsen af miljømålene (kommunale mål) gives der mulighed for, at Skanderborg Forsyning A/S kan gennemføre miljømålsaktiviteter mod en forhøjelse af taksterne.

For de fleste af miljømålenes vedkommende, bliver der ingen eller kun i mindre grad, afledte opgaver til administrationen. Dog vil gennemførelse af miljømålet "Reduktion af miljøbelastning grundet uvedkommende vand i kloaksystemet" betyde, at administrationen skal følge op på eventuelle sager om fejlkoblinger eller uvedkommende vand. Opgaven vurderes at have et omfang på 0,4 årsværk. Dette vil være i form af dialog med og påbud til borgerne, hvis der konstateres fejlkoblinger eller uvedkommende vand på Skanderborg Forsyning A/S' kloaksystem. Der vil inden for eksisterende ressourcer ikke være mulighed for at opnå fuld effekt af denne miljømålsaktivitet. Administrationen vil klarlægge mulighederne for intern omprioritering og alternativt løfte spørgsmålet i forbindelse med de årlige budgetdrøftelser.

I øvrigt skal opmærksomheden henledes på, at miljømålene er en driftsudgift ved Skanderborg Forsyning A/S på 3,3 - 4,7 mio. kr./år og ikke en anlægsudgift. Miljømålene er besluttet på møde den 12. august 2025, hvor udgifterne i forbindelse med målene også fremgik. Det forventes, at miljømålene skal opnås med så få midler som muligt.

Dialog og høring

Forslaget til den nye spildevandsplan offentliggøres på kommunens hjemmeside i 11 uger fra den 1. juni til den 16. august 2026. Direkte berørte borgere orienteres om, at forslaget er sendt i høring med beskrivelse af, hvilken betydning det har

for dem.

Forslaget til spildevandsplanen er blevet miljøvurderet, og miljørapporten offentliggøres samtidig med spildevandsplanen. Spildevandsplanen kan ikke påklages, men det kan miljøvurderingen.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 6. maj 2026, punkt 55:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til ny spildevandsplan for Skanderborg Kommune offentliggøres og sendes i høring i 11 uger
- at offentliggørelse af miljørapporten sker samtidig med planforslaget.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til ny spildevandsplan for Skanderborg Kommune offentliggøres og sendes i høring i 11 uger
- at der i høringen er en særlig opmærksomhed på, at berørte parter bliver direkte informerede
- at offentliggørelse af miljørapporten sker samtidig med planforslaget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Oplæg om Spildevandsplan KMPU 6. maj 2026

Forslag til ny Spildevandsplan

Punkt 85: Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020, Gjesing

06.00.05-A00-13-25

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til, om Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020, Gjesing, skal udsendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Dette tillæg til Skanderborg Kommunes Spildevandsplan 2016-2020 er udarbejdet for at sikre plangrundlaget for at kunne realisere en række projekter i Gjesing.

Der er en ny lokalplan (1206) for Arla, Gjesing, under udarbejdelse. Arla ønsker at udnytte den forsyningsejede nabomatrikel (5ah Gjesing By, Fruering) med eksisterende sparebassinanlæg til deres kommende udbygning af produktionen. Derfor skal alle forsyningsanlæg flyttes fra denne matrikel og over på den modsatte side af Gl. Horsensvej.

Arla har et ønske om at fremskynde tidsplanen for flytningen af Forsyningens anlæg, og vil derfor gerne flytte Forsyningens anlæg tidligere end separatkloakeringsprojektet af Gjesing by er planlagt udført, og inden Lokalplan 1206 er færdig. Det betyder, at Forsyningens sparebassin også skal flyttes, dog vil dette vil være en midlertidig løsning og skal nedlægges igen, når Gjesing By er fuldt separeret.

Såfremt der ikke er indkommet hørings svar i høringsperioden, eller hvis disse er af mindre betydning, har Byrådet bemyndiget administrationen til administrativt at godkende tillæg til spildevandsplanen.

Screening af Tillæg 50

Miljøvurderingsloven angiver, at tillæg til spildevandsplaner skal screenes for miljøvurdering. Administrationen vurderer, at tillægget ikke er miljøvurderingspligtigt. Screeningsafgørelsen er vedlagt og offentliggøres sammen med tillæg.

Dialog og høring

Tillæg 50 offentliggøres på kommunens hjemmeside. Endvidere orienteres direkte berørte borgere om, at tillæg er sendt i høring. Screeningsafgørelsen offentliggøres samtidig med tillæg, og denne kan påklages.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 6. maj 2026, punkt 56:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020 offentliggøres og sendes i høring i 8 uger
- at offentliggørelse af screeningsafgørelse om, at der ikke foretages en egentlig miljøvurdering af planen, sker samtidig med planforslaget.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

FORSLAG - Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020, Gjesing

Afgørelse om ikke miljøvurderingspligt af Tillæg 50 til Spildevandsplan 2016-2020, Gjesing m. bilag

Punkt 86: Udtalelse til Ankestyrelsen om mulig tilsynssag som følge af Skanderborg Kommunes manglende beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder

09.08.28-K03-1-26

Resumé

Byrådet skal i denne sag tage stilling til Skanderborg Kommunes udtalelse i forbindelse med Ankestyrelsens henvendelse om manglende beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Sagsfremstilling

Baggrund

Ankestyrelsen har modtaget en henvendelse fra Miljø- og Ligestillingsministeriet om 51 kommuners manglende beskyttelse af BNBO. De pågældende kommuner har ifølge statens oplysninger gennemført under 90 % af denne beskyttelse. Miljø- og Ligestillingsministeriet har oplyst til Ankestyrelsen, at Skanderborg Kommune pr. 18. november 2025 havde gennemført 47 % af beskyttelsen. På den baggrund har Ankestyrelsen den 10. marts 2026 med brev (vedlagt som bilag) henvendt sig til Skanderborg Kommune og anmodet om en udtalelse om den manglende beskyttelse af BNBO. Ankestyrelsen anmoder ligeledes om en aktuel status for Skanderborg Kommunes beskyttelse af BNBO, samt at sagen behandles i Byrådet.

Administrationen har udarbejdet et udkast til et brev til Ankestyrelsen (vedlagt som bilag). Det fremgår heraf, at Skanderborg Kommune pr. 1. april 2026 har gennemført 77 % af grundvandsbeskyttelsen i de BNBO, hvor der skulle gennemføres en indsats, samt at den resterende beskyttelse kan være gennemført med påbud i juni i år.

Arbejdet med beskyttelse af BNBO i Skanderborg Kommune

Den 1. juli 2024 trådte den nye lovgivning om BNBO i kraft. Den forpligtede kommunerne til at nedlægge forbud eller give påbud om ophør af erhvervmæssig brug af pesticider i de BNBO, hvor indsats var vurderet nødvendig, såfremt det ikke lykkedes vandværkerne eller kommunen at indgå en frivillig aftale. Tidsfristen for arbejdet var meget kort:

- For de BNBO, hvor der uden held var forsøgt indgået en aftale inden den 31. december 2023, skulle kommunen udstede et forbud senest den 31. december 2024.
- For BNBO, hvor der ikke var forsøgt indgået aftale, skulle lodsejer have modtaget et skriftligt aftaletilbud senest den 1. december 2024. Aftalen skulle indgås senest den 31. december 2024. Hvis det ikke var tilfældet, skulle kommunen have udstedt et påbud eller forbud senest 1. marts 2025.

Skanderborg Kommune risikovurderede i vinteren 2023/2024 alle de BNBO og vandværker, hvor indsats var vurderet nødvendig. Derved blev BNBO, hvor der enten ikke var erhvervmæssig brug af pesticider, hvor boringen skulle nedlægges inden for 5 år, eller hvor der ikke viste sig at være risiko i øvrigt - undtaget fra indsats.

Skanderborg Kommune sendte i oktober 2024 et brev ud til alle de berørte lodsejere i BNBO, og Skanderborg Vandsamarbejde påtog sig med konsulentbistand fra Skanderborg Forsyning at gennemføre lodsejeraftalerne for de berørte BNBO med fokus på frivillige aftaler. Med kun tre måneder til at gennemføre beskyttelsen kom man ikke i mål inden den 1. marts 2025, men til gengæld er aftalerne stille og roligt kommet på plads for de fleste BNBO gennem 2025 i god dialog med de fleste lodsejere.

Indsatsen for beskyttelse af BNBO har været behandlet i Klima-, Miljø- og Planudvalget tidligere:

- Oktober 2024: Godkendelse af villighed til ekspropriation
- 1. april 2025: Status på BNBO akutaftale.

Desuden har der to gange været fremsendt information til Byrådet:

- 13. december 2024: Orientering om status på BNBO-aftaler
- 24. februar 2025: Status BNBO.

Status på arbejdet med beskyttelse af BNBO

Sammenlagt har der skullet beskyttes 13 BNBO. Beskyttelsen er gennemført for 9 BNBO (Herskind, Stjær-Bakkeskoven, Hørning Stationsby, Fruering, Voerladegård, Riis og Ejer, Lillering, Boes og Gjesing). For de 4 resterende BNBO er status følgende:

Vandværk	Status
Skovby	Dialog pågår. Frist for frivillig aftale udløber den 1. juni 2026. Herefter gives påbud.
Låsby	Dialog pågår som led i implementering af indsatsplan. Frist for frivillig aftale udløber den 1. maj 2026. Herefter gives påbud.
Ry - Lundhøjvej	Dialog pågår som led i implementering af indsatsplan. Frist for frivillig aftale udløber den 1. juni 2026. Herefter gives påbud.
Virring	Dialog pågår som led i implementering af indsatsplan. Frist for frivillig aftale udløber den 1. juni 2026. Herefter gives påbud.

Der er gennemført aftaler for i alt 9 BNBO og for halvdelen af 2 BNBO – svarende til i alt 77 %.

Årsag til at Miljøstyrelsens tidsplan ikke har kunnet opfyldes

Den korte tidsplan, som Miljøstyrelsen fremlagde, har af flere grunde ikke kunnet opfyldes. Skanderborg Kommune har med afsæt i de vedtagne principper for grundvandsbeskyttelse i kommunen forsøgt at gennemføre beskyttelsen ved indgåelse af frivillige aftaler (se herunder) og derved anvende det værktøj, der af lodsejerne er blevet oplevet som den mindste indgriben i forhold til, hvis der var blevet udstedt påbud med det samme.

Det er dog en proces, der kan tage tid, og der er udfordringer undervejs:

- Vejledningen fra Miljøstyrelsen blev lavet om flere gange undervejs.
- Der kan være forpagtere og landbrugskonsulenter, der har skullet høres og inddrages undervejs i processen.
- Der er tinglysningsrids, som er ændret undervejs.
- Der er foregået ejendomshandel undervejs.
- Der er enkelte lodsejere, som har mødt Vandsamarbejdet, og i sidste ende kommunen med stor modstand.
- Der har været et meget stort pres på landinspektørkonsulenter, og dermed også ventetid på udarbejdelse af tinglysningsrids, erstatningsberegninger og deklARATIONER m.m.
- Flere sager om vilje til ekspropriation har skullet behandles i Byrådet (grundet krav fra Skat herom).
- Ventetid hos Skat for afgørelse om skattefritagelse.

Fordele i forbindelse med arbejdet med beskyttelse af BNBO ved indgåelse af frivillige aftaler

Til gengæld har tilgangen med frivillige aftaler medført en række fordele for grundvandsbeskyttelsen:

- De fleste lodsejere er tilfredse med forløbet, og det har været muligt at finde løsninger for dem, som gør, at deres fortsatte drift af tilstødende arealer vanskeliggøres så lidt som muligt. En frivillig proces har desuden sikret et godt udgangspunkt for et fremtidigt samarbejde.
- Det har i flere tilfælde været muligt at udvide aftalerne, som f.eks.:
 - Ved Herskind, hvor der udover de 2,3 ha landbrugsjord i BNBO er blevet opkøbt yderligere ca. 4,7 ha landbrugsjord. Derved kan der rejses skov og indrettes rekreative arealer til områdets spejdere.
 - Ved Virring, hvor det har været muligt at udvide en aftale om beskyttelse af 0,8 ha i BNBO med et opkøb af hele matriklen og dermed kunne rejse en bynær kommunal klimaskov på 21,4 ha landbrugsjord i en sårbar del af det grundvandsdannende opland til vandværket.
 - Ved Riis og Ejer Vandværk er det lykkedes at udvide aftalen om beskyttelse af i alt 1,7 ha beliggende i 2 BNBO med en aftale som beskytter i alt 3 ha, så området mellem de 2 BNBO også er omfattet og nu bliver rekreative arealer for landsbyens beboere.

Dertil kommer den klare fordel, at den velvilje, vi får ved indgåelse af frivillige aftaler, øger sandsynligheden for at f.eks. dyrkningsbegrænsninger overholdes, og dermed at implementeringen af indsatserne har den fulde ønskede effekt.

Administrationen har dog givet påbud i følgende tilfælde:

- Lillering Vandværk: Vandværket er beliggende i Aarhus Kommune, og lodsejer bor i Aarhus Kommune. BNBO er beliggende i Skanderborg Kommune. Lodsejer ønskede ikke at indgå aftale, og derfor er der givet påbud. Sagen blev påklaget af Vandsamarbejdet i Aarhus Kommune og ligger hos taksationskommissionen nu.
- Én lodsejer i BNBO for Stjær Vandværk ønskede ikke at indgå frivillig aftale og fik derfor et påbud. Han har nu accepteret den frivillige aftale, og påbuddet kan derfor i princippet trækkes tilbage.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 6. maj 2026, punkt 57:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at udkast til brev til Ankestyrelsen om Skanderborg Kommunes manglende beskyttelse af de boringsnære beskyttelsesområder sendes til Ankestyrelsen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Brev fra ankestyrelsen med bilag

Udkast til brev til Ankestyrelsen

Punkt 87: Godkendelse af Politik for fortsat drift samt Plan for fortsat drift

14.00.03-A00-1-20

Resumé

Som ejerkommune i Østjyllands Brandvæsen godkender Byrådet i Skanderborg Kommune med denne sag en opdateret udgave af ejerkommunernes fælles Politik for fortsat drift samt Plan for fortsat drift.

Sagsfremstilling

Østjyllands Brandvæsens fire ejerkommuner (Skanderborg, Aarhus, Odder og Samsø) har én fælles Politik for fortsat drift samt én fælles Plan for fortsat drift.

Politik for fortsat drift danner rammen om beredskabsarbejdet i kommunerne, mens Plan for fortsat drift er værktøjet, der anvendes, når en kommune rammes af en eller flere uønskede hændelser.

Både Politik og Plan blev senest godkendt i byrådene i 2022. De er nu - i samarbejde med kommunernes beredskabsgrupper - blevet opdateret. De vigtigste ændringer er i Plan for fortsat drift, hvor driftsniveau 3 (tværkommunal kriseledelse) er fjernet, da det har vist sig ikke at være relevant, og at der er tilføjet et kort afsnit i planen om civilsamfundsaktører. Der er således alene foretaget mindre ændringer i planen. Bestyrelsen i Østjyllands Brandvæsen indstiller begge til godkendelse i ejerkommunernes byråd. Herved sikres, at de tiltrædende byråd får et grundigt kendskab til den kommunale krisestyring.

Mere om Politik for fortsat drift

Politik for fortsat drift udgør den overordnede ramme for kommunernes arbejde med krisestyring, krisekommunikation og planlægning for fortsat drift.

Politik for fortsat drift har til formål:

- at styrke kommunernes evne til sikring af fortsat drift, så samfundskritiske og livsvigtige kommunale leverancer kan videreføres uanset hændelse
- at skabe en forpligtende ramme om kommunernes arbejde med krisestyring, krisekommunikation og planlægning for fortsat drift
- at øge kommunens samlede beredskabsparathed for derigennem at forbedre organisationernes evne til at håndtere det uforudsigelige.

Politik for fortsat drift indeholder beskrivelse af formål, organisering, planlægningsgrundlag, planer for videreførelse af samfundskritiske leverancer, uddannelse, øvelser og evaluering.

Mere om Plan for fortsat drift

Plan for fortsat drift omhandler den kommunale krisestyring og krisekommunikation, og skal ifølge Beredskabslovens § 25 godkendes i kommunalbestyrelser/byråd én gang i hver valgperiode.

Plan for fortsat drift har til formål at sikre den kommunale krisestyring og kommunernes evne til at videreføre de samfundskritiske eller livsvigtige kommunale ydelser, når trusler eller alvorlige hændelser indtræffer, f.eks. krise, pandemi, storulykker, cyberangreb, uroligheder, klimarelaterede hændelser, vejrlighshændelser, større brande i kommunale bygninger, forsyningssvigt, flygtningestrømme, terror, krig m.v.

Plan for fortsat drift beskriver organisering, kompetenceforhold og aktivering af kriseledelsen og binder samtidig mandat, økonomi, ressourcepersoner og kommunikation sammen.

Økonomi

Opdateringen af Politik for fortsat drift og Plan for fortsat drift har ikke nogle direkte økonomiske konsekvenser.

Dialog og høring

Plan for fortsat drift har været i høring hos Styrelsen for Samfundssikkerhed (SAMSIK). Udtalelse fra styrelsen samt Østjyllands Brandvæsens bemærkninger til udtalelsen fra SAMSIK er vedhæftet som bilag.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 28. april 2026, punkt 89:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra kommunaldirektør Lars Clement.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Kommunaldirektør Lars Clement indstiller,

- at revideret Politik for fortsat drift godkendes
- at Plan for fortsat drift 2026-2029 godkendes
- at hver fagdirektør fortsat løbende ajourfører delplaner og indsatsplaner for fortsat drift af egne samfundskritiske og livsvigtige ydelser
- at kommunens kriseledelse fortsat bemyndiges til i en krisesituation uden forudgående accept at træffe dispositioner uden økonomisk loft med henblik på at imødegå, at kommunen påføres uoverskuelige økonomiske konsekvenser.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra kommunaldirektør Lars Clement.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Politik for fortsat drift_Aarhus Skanderborg Odder Samsø

Plan for fortsat drift_Aarhus Skanderborg Odder Samsø

SAMSIK's udtalelse til § 25-plan for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø kommuner 2026-2029

Bemærkninger til udtalelse fra SAMSIK

Punkt 88: Godkendelse af Sundhedsberedskabsplan 2026-2029

29.00.00-P15-1-25

Resumé

Som ejerkommune i Østjyllands Brandvæsen godkender Byrådet i Skanderborg Kommune med denne sag ejerkommunernes fælles Sundhedsberedskabsplan 2026-2029. Sundhedsberedskabsplanen er en lovpligtig delplan til Plan for fortsat drift.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byråd og kommunalbestyrelser skal mindst én gang i hver valgperiode vedtage en plan for sundhedsberedskabet.

Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø kommuner har vedtaget at lave én samlet plan for kommunernes beredskab, Plan for fortsat drift, jf. Beredskabslovens § 25. Tilsvarende er der udarbejdet en fælles Sundhedsberedskabsplan, som en delplan til Plan for fortsat drift.

Sundhedsberedskabsplanen er lovpligtig og udarbejdes efter Sundhedslovens § 210 og bekendtgørelse nr. 971 af den 28. juni 2016 om planlægning af sundhedsberedskabet. Planen bygger desuden på Sundhedsstyrelsens vejledning om planlægning af sundhedsberedskab.

Sundhedsberedskabet omhandler den kommunale krisestyring og krisekommunikation, og skal sikre, at kommunerne kan udvide og omstille forebyggelses-, behandlings-, og omsorgsopgaver ved alvorlige hændelser, ulykker, katastrofer og krig. Planen skal sikre, at samfundskritiske og livsvigtige leverancer under sådanne omstændigheder kan videreføres, og kommunens daglige drift hurtigst muligt genoprettes.

Sundhedsberedskabsplanen kan anvendes ved alle former for hændelser, der afviger fra en normal driftssituation.

Sundhedsberedskabet skal ses i sammenhæng med det øvrige beredskab i kommunerne, men kan aktiveres og fungere uafhængigt af, om kommunernes øvrige beredskab er aktiveret.

Planen er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Østjyllands Brandvæsen og de fire ejerkommuner. Der har været særligt fokus på at lave en overskuelig og operationel plan, der retter sig mod alle fire kommuner.

Plan for fortsat drift og Sundhedsberedskabsplan 2026-2029 er politisk godkendt af byrådene i Aarhus og Samsø kommuner.

Sundhedsberedskabsplan 2026-2029

Med Sundhedsberedskabsplan 2026–2029 styrkes kommunens beredskab for sårbare borgere i tråd med Styrelsen for Samfundssikkerheds anbefalinger. Planen introducerer en ny indsatsplan, der sikrer håndtering af forsyningsvigtigt i op til tre døgn.

Samtidig forenkles beredskabsstrukturen ved, at antallet af driftsniveauer reduceres fra tre til to, idet niveau 3 om tværkommunal krisestyring udgår. Øvrige ændringer er overvejende tekniske.

Planen tydeliggør endvidere samarbejdet med Region Midtjylland. Snitfladerne forventes at blive justeret i takt med implementeringen af sundhedsreformen.

Planens opbygning

Sundhedsberedskabsplanen er opdelt i fire dele:

1. Krisestyringsorganiseringen – indledning, overordnede opgaver, organisering og ledelse af sundhedsberedskabet, aktivering og drift af sundhedsberedskabet, informationshåndtering, koordinering og samarbejde samt krisekommunikation
2. Indsatsplaner og action cards – ex. for smitsomme sygdomme, it-nedbrud, psykosocialt beredskab og etablering af evakuerings- og pårørendecenter

3. Supplerende aktiviteter – uddannelsesaktiviteter, implementering, øvelsesaktiviteter, evaluering, risiko- og sårbarhedsvurdering
4. Bilag – herunder kommunespecifikke bilag.

Den videre proces

Efter Byrådets godkendelse gøres sundhedsberedskabsplanen, sammen med Plan for fortsat drift, tilgængelig i Østjyllands Brandvæsens krisestyringssystem. Planerne bliver også tilgængelige på kommunens intranet, og implementeringen af planen igangsættes.

Økonomi

Ressourceforbrug til planlægning og implementering af sundhedsberedskabet søges afholdt inden for eksisterende budget.

Dialog og høring

Rådgivning/udtalelser

Sundhedsberedskabsplan 2026-2029 har været sendt til rådgivning hos Sundhedsstyrelsen samt til kommentering i Region Midtjylland og i nabokommunerne (Favrskov, Syddjurs, Silkeborg og Horsens kommuner) i perioden fra den 12. november til 17. december 2025.

Der er modtaget svar fra Sundhedsstyrelsen. Rådgivningen har afstedkommet enkelte tilføjelser og præciseringer i planen. Sundhedsstyrelsens rådgivning til Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø kommuners sundhedsberedskabsplan er vedhæftet som bilag, ligesom bemærkninger til rådgivning fra Sundhedsstyrelsen og høringssvar fra Region Midtjylland og nabokommunerne er vedhæftet.

Der er ligeledes modtaget svar fra Region Midtjylland samt Silkeborg, Syddjurs og Favrskov kommuner. Regionens høringssvar er vedhæftet. Kommunerne havde ingen bemærkninger til planen.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 28. april 2026, punkt 90:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 6. maj 2026, punkt 48:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at Byrådet godkender forslag til Sundhedsberedskabsplan 2026-2029
- at hver fagdirektør fortsat løbende ajourfører beredskabsplanlægningen/indsatsplaner, action cards, instrukser samt bilagsmateriale for fortsat drift af egne samfundskritiske og livsvigtige leverancer.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Bilag

Sundhedsberedskabsplan for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø kommuner 2026-2029 240226

Sundhedsstyrelsens rådgivning til Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner sundhedsberedskabspl

Bemærkninger til rådgivning fra Sundhedsstyrelsen og høringssvar fra Region Midtjylland og nabokommu

Høringssvar fra Region Midtjylland til Sundhedsberedskabsplan 2026-2029

Punkt 89: Opfølgning på Økonomi- og Erhvervsudvalgets introduktions- og dialogmøde den 22. april 2026 med HovedMED-udvalget

00.01.00-A00-36-26

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget samler under dette punkt op på introduktions- og dialogmødet med hovedMED-udvalget den 22. april 2026.

Sagsfremstilling

Den 22. april 2026 afholdt Økonomi- og Erhvervsudvalget et introduktions- og dialogmøde med hovedMED-udvalget. Med denne sag følger Økonomi- og Erhvervsudvalget op på dette møde.

Introduktionsdelen på mødet var tilrettelagt som en første introduktion for det nye Økonomi- og Erhvervsudvalg til politikområdet "Personale" - en introduktion, der var tilrettelagt i et samarbejde mellem hovedMED-udvalget og Byrådssekretariatet og HR.

Dialogdelen satte fokus på udvalgte temaer. HovedMED-udvalget gør hvert år - som forberedelse til det årlige dialogmøde med Økonomi- og Erhvervsudvalget - status for personaleområdet og arbejdet med udmøntning af personalepolitikken. Og på den baggrund havde hovedMED-udvalget prioriteret følgende temaer til dialogdelen af mødet: Frisættelse, arbejdet med at få deltidsansatte op i tid, Skanderborg Kommune som uddannelsessted samt sygefravær.

Introduktions- og dialogmødet den 22. april 2026 blev afviklet med følgende dagsorden:

- Velkommen v. Frands Fischer
- Program og rammesætning v. Lars Clement og Henrik Rosenlund Knudsen
- Introduktion til personalepolitik og HR-området v. Pernille Bang
- Mangel på arbejdskraft, introduktion til og status på aktiviteter under handleplan for tiltrækning og tilknytning v. Pernille Bang, Helle Mohr Therkildsen, Jeanett Søborg m.fl.
- Dialog
- Reform og frisættelse - erfaringer og dilemmaer v. Lars Clement, Anja Nørby Sørensen og Bonnie Blendvig
- Dialog
- Afrunding v. Lars Clement.

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktionen indstiller,

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter, om introduktions- og dialogmødet med hovedMED-udvalget giver anledning til yderligere afklaring eller øvrige tiltag.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede introduktions- og dialogmødet med hovedMED-udvalget.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at mødet ikke giver anledning til yderligere afklaring eller øvrige tiltag.

Punkt 90: Orientering om faglig voldgiftskendelse vedrørende honorering af over-/merarbejde for deltidsansatte

81.00.00-P27-4-25

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget orienteres her om et krav, der aktuelt rejses mod de offentlige arbejdspladser - herunder Skanderborg Kommune - som følge af en faglig voldgift, der fastlægger, at deltidsansatte skal honoreres med overtidsbetaling, når de arbejder ud over deres individuelle arbejdstid.

Sagsfremstilling

Den 4. februar 2026 blev der afsagt kendelse i en faglig voldgift, hvor sagen handlede om, hvordan deltidsansatte skal aflønnes, når de arbejder mere end de skal i henhold til deres individuelle arbejdstid. Her har den grundlæggende ordning i de kommunale, regionale og statslige overenskomster i årtier været, at deltidsansattes arbejde skal overskride den overenskomstfastsatte fuldtidsnorm - typisk 37 timer - for at deltidsansatte er berettiget til en overtidshonorering, der typisk er 50 % højere end den normale løn. Så længe merarbejde har været af et omfang, så det ikke overskrider fuldtidsnormen, har det således været en aftalt praksis, at dette merarbejde er honoreret med den normale aflønning.

Voldgiftskendelsen af 4. februar 2026 fastlægger, at den ovennævnte praksis på de offentlige overenskomstområder er - og har været - i strid med EU's deltidsdirektiv. Her fastlægges det, at deltidsansatte har ret til overtidsbetaling for alle de arbejdstimer, som erlægges ud over den aftalte individuelle arbejdstid. Denne afgørelse har såvel fremadrettede som bagudrettede konsekvenser.

De fremadrettede konsekvenser er håndteret ved, at overenskomsterne i forbindelse med overenskomstforhandlingerne for 2026-2028 på alle områder er blevet justeret, så de nu afspejler kendelsen i den faglige voldgift. Videre er det aftalt, at den ekstra udgift til aflønning af deltidsansatte, når de arbejder ud over deres individuelle arbejdstid, finansieres med 270 mio. kr. af rammen for overenskomstforhandlingerne, ligesom der er aftalt en fordeling af disse midler på de forskellige overenskomstområder.

De bagudrettede følger af kendelsen opstår ved, at der med tilbagevirkende kraft kan gøres krav gældende mod bl.a. kommunerne i forhold til at rette op på den manglende udbetaling af overtidshonorering, når deltidsansatte har arbejdet ud over deres individuelle arbejdstid. KL har indtil nu håndteret sagen på vegne af kommunerne, og KL meddeler her primo maj 2026, at der er indkommet over 60.000 krav i forbindelse med de mæglingssager, der har været afholdt siden efteråret 2025. Disse krav er aktuelt ved at blive fordelt på kommunerne, og her findes der ikke en finansiering af kommende efterbetalinger.

Ud over de krav, som er rejst via KL, så gælder det videre, at en kommune som følge af det almindelige legalitetsprincip - med mindre det at fremfinde sagerne og identificere det præcise krav er særdeles vanskeligt og overordentligt ressourcekrævende - har pligt til af egen drift at genoptage tidligere sager, når kommunen bliver opmærksom på væsentlige nye retlige forhold. I alle de sager, hvor kommunen har foretaget udbetaling af merarbejde, og hvor data om de udbetalte timer umiddelbart kan fremfindes via lønsystemet, er det således vurderingen, at kommunen har pligt til af egen drift at genoptage sagerne om udbetaling af løn.

Som nævnt skal kommunerne i overensstemmelse med afgørelsen af 4. februar 2026 i disse sager efterbetale differencen mellem værdien af overarbejdshonorering og merarbejdshonorering til deltidsansatte, som har arbejdet mere end den individuelt aftalte arbejdstid i den enkelte normperiode/opgørelsesperiode. Differencen skal beregnes for hvert udbetalingstidspunkt for sig med den til enhver tid gældende, individuelle sats for overtidsbetaling.

Skanderborg Kommune afventer aktuelt en oversigt over de krav mod kommunen, som er indgået via KL. Der er desuden fortsat uafklarede spørgsmål om den præcise opgørelse af de krav om efterbetaling, som er eller kan rejses. Det gælder f.eks. i forhold til KL's vurdering af, at de pensions- og feriebetalinger, der er knyttet til en normal honorering for merarbejde, men som ikke knyttes til overtidshonorering, kan modregnes i kravet. Det gælder spørgsmålet om betaling af morarenter af de manglende lønudbetalinger. Det gælder videre også i forhold til, at KL lægger til grund, at der gælder en 5-årig forældelsesfrist i disse efterbetalingsager.

Kendelsen i den faglige voldgift forventes at give en betydelig merudgift for kommunerne bagudadrettet. Administrationen forventer, at KL over for regeringen rejser spørgsmålet om kompensation for de bagudrettede økonomiske konsekvenser i forbindelse med de forestående forhandlinger om økonomiaftalen for 2027. Det gælder både i forhold til finansieringsspørgsmålet og et løft af servicerammen.

Der gives ved mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget en uddybende redegørelse for status i sagen og i forhold til opgørelsen af kravet mod Skanderborg Kommune.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 12. maj 2026, punkt 111:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 91: Orientering om den lovpligtige indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025 i henhold til ligestillingsloven

81.00.15-A00-1-26

Resumé

Med denne sag orienteres Byrådet om den lovpligtige indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025 i henhold til ligestillingsloven. Sagen lægger op til en drøftelse af orienteringen, herunder om den giver anledning til at fastsætte yderligere målsætninger eller igangsætte nye tiltag i forhold til ligestilling af kvinder og mænd.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med ændringerne af ligestillingsloven pr. 1. januar 2025 er den tidligere ordning med ligestillingsredegørelser bortfaldet. Ændringerne af ligestillingsloven pr. 1. januar 2023 vedrørende indberetning af kønssammensætningen i bestyrelser og på de øverste ledelsesniveauer samt eventuelle måltal og politikker på ligestillingsområdet er fortsat gældende.

Efter ligestillingslovens § 11, stk. 2, skal kommuner tilstræbe en ligelig sammensætning af kvinder og mænd på de øverste ledelsesniveauer.

Hvis der ikke er en ligelig kønssammensætning på de øverste ledelsesniveauer, skal der opstilles måltal for andelen af det underrepræsenterede køn og udarbejdes en politik for at øge andelen af dette køn. Måltal og politikker skal vedtages af Byrådet.

Det fremgår endvidere, at administrationen hvert andet år skal forelægge Byrådet oplysninger om kønssammensætningen på de øverste ledelsesniveauer samt eventuelle måltal, status for opfyldelse og eventuel politik.

Indberetningen til ministeren for ligestilling sker i praksis administrativt via et digitalt indberetningssystem. Byrådet er ansvarlig for indberetningen og orienteres i den forbindelse om de indberettede oplysninger.

Indberetningen for 2025 skal ske i foråret 2026 og være afsluttet senest den 29. maj 2026. Der er ikke krav om, at indberetningen skal godkendes af Byrådet.

Indberetninger offentliggøres efterfølgende på hjemmesiden ligestillingiledelse.dk

Kønssammensætningen i de øverste ledelsesniveauer

Kønssammensætningen betragtes som ligelig, når hvert køn er repræsenteret med en andel på mindst 40 % (jf. vejledning nr. 10198 af 19. december 2024 om kønssammensætning i udvalg, bestyrelser og øverste ledelsesniveauer m.v. i den offentlige forvaltning m.v.).

De øverste ledelsesniveauer i en kommune vil efter vejledningen typisk omfatte kommunaldirektøren og forvaltningschefer/-direktører. Centerchefer vil som udgangspunkt ikke være omfattet.

I Skanderborg Kommune svarer dette til koncernledelsen.

Koncernledelsen består aktuelt af fire kvinder (33 %) og otte mænd (67 %).

Måltal og politik

Da der ikke er en ligelig kønssammensætning i koncernledelsen, følger det af ligestillingslovens § 11, stk. 4, at Byrådet skal opstille måltal for andelen, herunder antallet af det underrepræsenterede køn, samt udarbejde en politik for at øge andelen på de øverste ledelsesniveauer.

Et måltal består af en andel (og antal) for det underrepræsenterede køn samt en tidshorisont for opfyldelse. Måltallet skal være ambitiøst og realistisk og skal overstige den nuværende andel.

Perioden for opfyldelse bør som udgangspunkt ikke overstige fire år. Når perioden udløber, fastsættes et nyt måltal med henblik på at nå minimum 40 % repræsentation af hvert køn.

En politik skal beskrive indsatsen for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på de øverste ledelsesniveauer. Kravet er fleksibelt, og det er op til den enkelte organisation at tilrettelægge indsatsen og vælge metoder, der bedst understøtter en ligelig kønssammensætning. Politikken vil typisk kunne fokusere på rekruttering og udvikling af medarbejdere og ledere, herunder kønssammensætningen på øvrige ledelsesniveauer, med henblik på at styrke rekrutteringsgrundlaget til de øverste ledelsesniveauer.

Skanderborg Kommunes personalepolitik består af en vision med fire kulturforstærkere samt følgende strategispor:

- Bæredygtig arbejdskultur
- God ledelse
- Tiltrækning og tilknytning
- Uddannelse og kompetenceudvikling.

I 2024 vedtog Byrådet at revidere to af strategisporene, så personalepolitikken fremover også omfatter en ligestillings-/mangfoldighedspolitik, og der blev opstillet et måltal om ligelig kønssammensætning på de øverste ledelsesniveauer (Byrådet den 26. juni 2024, punkt 84).

Strategisporet Bæredygtig arbejdskultur blev suppleret med: "Vi arbejder med at fremme mangfoldighed og ligestilling i hele organisationen".

I den forbindelse blev der fastsat et måltal om, at det underrepræsenterede køn skal udgøre mindst 40 %, svarende til mindst 5 personer, af det underrepræsenterede køn i koncernledelsen. Med en maksimal opfyldelsesperiode på 4 år indebærer det, at måltallet bør være opfyldt senest i 2028. Siden fastsættelsen af måltallet i juni 2024 har der været en enkelt udskiftning i koncernledelsen. Kønssammensætningen er uændret.

Strategisporet Tilknytning og tiltrækning blev ligeledes udbygget med fokus på at styrke rekrutteringsgrundlaget, mangfoldighed og lige muligheder uanset køn, kønsidentitet, seksuel orientering, etnicitet, alder, handicap og religion.

Indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025

Det indberettes på den baggrund, at der ikke er en ligelig kønssammensætning på de øverste ledelsesniveauer i Skanderborg Kommune.

Det indberettes samtidig, at der er fastsat et måltal for det underrepræsenterede køn på 40 %, som forventes opfyldt senest i 2028, og at der er udarbejdet en politik for området.

Lovgrundlag

Ligestillingsloven § 11 og § 13.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Koncernledelsen, den 30. april 2026, punkt 56:

Koncernledelsen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Efter behandling i Byrådet fremsendes sagen til orientering i HovedMED-udvalget.

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at orienteringen om indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025 tages til efterretning

- at det drøftes, om orienteringen giver anledning til at fastsætte yderligere målsætninger eller igangsætte nye tiltag i forhold til ligestilling af kvinder og mænd.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Efter behandling i Byrådet fremsendes sagen til orientering i hovedMED-udvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at orienteringen om indberetning af kønssammensætning, måltal og politikker for 2025 tages til efterretning
- at der ikke fastsættes yderligere målsætninger eller igangsættes nye tiltag i forhold til ligestilling af kvinder og mænd.

Sagen fremsendes til Byrådet. Efter behandling i Byrådet fremsendes sagen til orientering i hovedMED-udvalget.

Punkt 92: Udpegning af nyt medlem til Integrationsrådet

15.40.00-A00-1-25

Resumé

Integrationsrådet har modtaget en motiveret ansøgning om medlemskab af Integrationsrådet. Byrådet skal på den baggrund godkende, at kandidaten kan indtræde som medlem.

Sagsfremstilling

Byrådet har den 27. juni 2007 vedtaget at oprette et Integrationsråd.

Den 28. februar 2018 godkendte Byrådet en revideret forretningsorden for Integrationsrådet, hvoraf det fremgår, at rådet kan dannes med minimum ni medlemmer og op til 25 medlemmer. Det nuværende Integrationsråd, som blev udpeget på Byrådets møde 28. januar 2026, har 13 medlemmer.

Medlemmerne af rådet er borgere med og uden integrationsbaggrund og borgere, der bl.a. repræsenterer skolebestyrelser, boligforeninger, kulturlivet, foreningslivet og frivilligrupperne på flygtningeområdet.

Afdelingslederen fra Arbejdsmarkedsservice og herunder integrationsindsatsen er tilknyttet Integrationsrådet som ressourceperson uden stemmeret.

Det nuværende Integrationsråd har modtaget en motiveret ansøgning om medlemskab af Integrationsrådet som privatperson fra Brian Fuglsang. Integrationsrådet besluttede at indstille til Byrådet, at Brian Fuglsang udpeges som medlem af Integrationsrådet.

Lovgrundlag

Byrådet kan i henhold til integrationslovens § 42 oprette et Integrationsråd.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 5. maj 2026, punkt 107:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Direktør Lone Rasmussen indstiller,

- at Byrådet, efter indstilling fra det nuværende Integrationsråd, udpeger Brian Fuglsang som nyt medlem af Integrationsrådet.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 93: Lukket: Salg af to parcelhusgrunde i Hylke

13.06.02-G10-6-26

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende salg af to parcelhusgrunde i Hylke.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 94: Lukket: Jordkøb til cykelspor ved Alken

05.04.00-G01-3-24

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende jordkøb til cykelspor ved Alken.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 95: Lukket: Køb af ejendom

13.06.01-G10-4-26

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende køb af ejendom.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 96: Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan Virring

09.08.24-G14-3-25

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende indsatsplan Virring.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 97: Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan Virring

09.08.24-G14-2-25

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende indsatsplan Virring.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 98: Lukket: Beslutning om ekspropriation til cykelstiprojekt Låsby

05.00.00-G01-3-25

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen vedrørende ekspropriation til cykelstiprojekt Låsby.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Punkt 99: Meddelelser

00.01.00-G00-1-26

Beslutning

Der blev givet meddelelse om følgende:

- Status på udligningsordningen
- Invitation til netværksarrangement på Folkemøde 2026
- Orientering om henvendelse om afholdelse af event i Skanderborg Kommune
- Invitation til at se Kamstrup Museum
- Vroldvej afkørsel 53 - logistikcenter.

Punkt 100: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-G00-1-26

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.